

LIETUVAITĖ KLASTINGOSIOS PROFESIJOS KELYJE

Ispūdžiai ir pokalbio akimirks iš susitikimo su Metropolitan operos soliste Lilija Šukyte

Artėjanti G. Verdi "Traviata", kurią stato Chicagos Lietuvių opera ir kurios premjera bus ateinančių sekmadienį, suspindės naujomis spalvomis ir ypač naujais veidais. Visų akys kažkaip krypta į Violetą, kurios titulinę rolę pirmuosiuose trijuose spektakliuose atliks naujoji Metropolitan operos solistė Lilija Šukytė, o ketvirtajame spektaklyje — Daiva Mongirdaitė iš Bostono.

Lilija Šukytė, tik nesenai priimta į Metropolitan operą, yra labai apsirovusi darbais New Yorke. Bet dar prieš priėmimą į tą muzikos šventovę — Metropolitan operą, ji Chicagos Lietuvių operos vadovybei buvo pažadėjusi atlikti Violetos partiją. Tad ir dabar, karjeroje padariusi vieną iš reikšmingiausių žingsnių, ji lietuvių operai duoto pažado nesulaužė ir pradėjusi savitą, atvykusi į Chicago, per tris dienas iki vėlyvos nakties repetavo su mūsų operos kolektyvu. Po jos trumpo pasirodymo (o ji atvyko nepaprastai puikiai pasirodusi savo rolei) viso mūsų operos kolektyvo veidai smarkiai prašviesėjo, nuotaikos pakilo, nes visi pamatė, kad lietuviškoji "Traviato" suspindės įdomus Violetos asmuo.

Po sekmadienio repeticijos, kuri vyko Marijos aukšt. mokyklos scenoje, susitikom su Lilija rež. B. Pūkelevičiūtės ir naujojo mūsų operos baritono Algio Grigo būryje. Bandėm kalbėti apie hockey ir beisbolą, juk Lilija, Kanadoje užaugusi, tad Kanados tautinis sportas jai turėtų patikti. O mudu su Algio Grigu, "amerikiečiai", nepaprasti beisbolo entuziastai. Bet Lilijai tai neįdomu — ji europietiško charakterio, mėgsta muziką, knygas ir tenisą.

Jaukiam restorane, kur Chicagos Lietuvių operos vadovybė surengė Lilijai priėmimą, radęs progos, užkalbinau Liliją operos tema. Apie Metropolitan ji dar nenori kalbėti. Kai klausimus pasukau link Lietuvių operos Chicagoj, Lilija atsivėrė iš širdies. Jos lėktuvas turėjo pakilti 7:15 val. vak., bet ji, Vyt. Radžiaus ir kitų priprašyta, skridimą atidėjo dviem valandom vėliau. O per tą laiką ir teko išbūti šalia jos, šalia tos lietuvaitytės, kuri, nors ir į Metropolitan operą įkopusi, skai to "Draugą", "Tėviškę Žiburius", "Lietuvių Dienas".

Šiame numery:

- Gyvybinės injekcijos.
- Lietuvaite klastingosios profesijos kelyje.
- Ar dera galabiti sceninį kūdikį?
- Šešiolikasis "Draugo" romano konkursas.
- Darbo problema indoeuropiečių kultūroje.
- Mozaikškai apie Vytautą Vaitį.
- J. Augustaitytės - Vaiciūnienės eilėraščiai.
- Poeto gyvenimas scenoje.
- Nobelio mokslo premijų 1965 m. laureatai.
- Jaunimo požiūris į lietuvių literatūrą.
- Nauji leidiniai.
- Kultūrinė kronika.
- Filmų įvairumai.
- Moterų gyvenimas.

— Kokį ispūdį Jums daro Chicagos Lietuvių opera: ar profesinį, ar daugiau mėgėjišką? — paklausiau.

— Negali Chicagos Lietuvių operos lyginti su pasaulinio garso operos teatrais, kaip La Scala, Metropolitan, Lyric ir kitos. Juk mūsų nei pinigų tiek turi, nei tokių sąlygų. Bet pagal savo išgales tai yra labai geras vienetas. Galim išvardinti visą eilę amerikiečių operų, kaip American Opera Co. ir kitas, kurios yra silpnesnės.

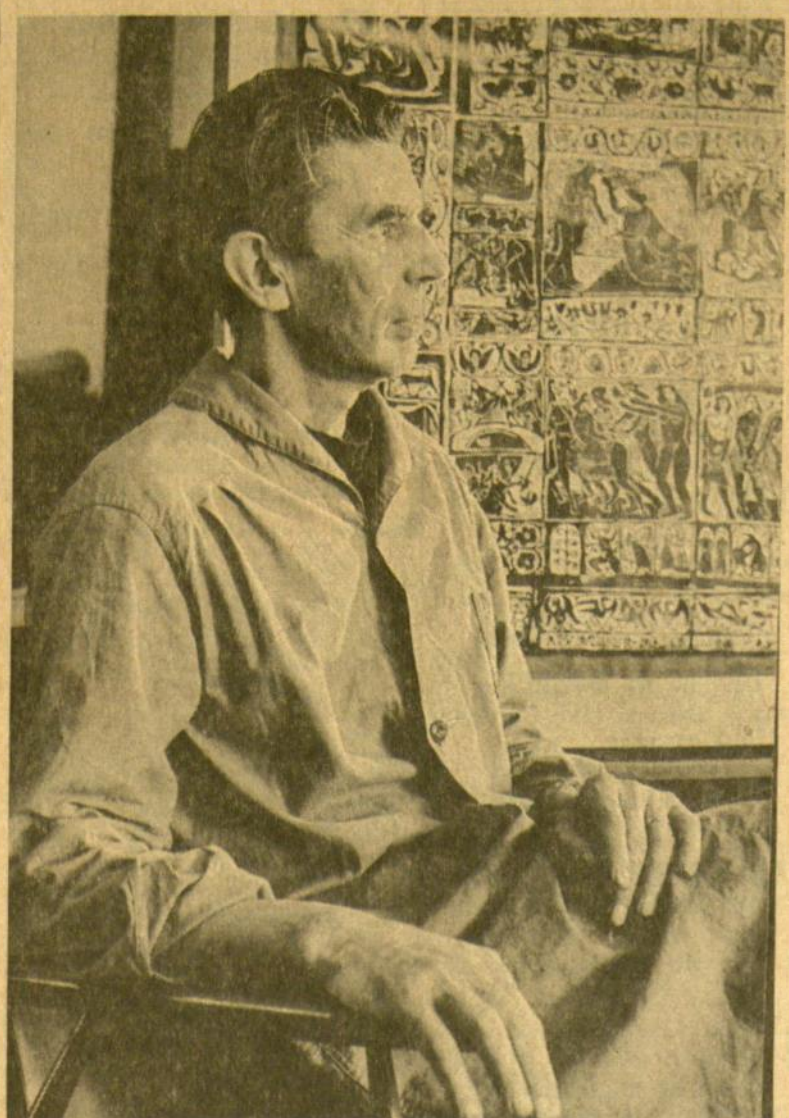
— Ar Violetos partiją dainuosit pirmą kartą?

— Violetą dainuosiu pirmą kartą. Tą rolę skaitau sunkiausia savo repertuare. Ji yra pavojinga jaunam dainininkui, nes turi daug dimensijų, kurias gali išpildyti tik labai prityręs menininkas, pvz. Maria Callas. Ji yra fantastinė moteris.

Man čia prisiminė vienas momentas, kuriuo tuojuos pasidalinome su Lilija. 1955 m. Lyric operoje Chicagoje debiutavo Maria Callas, o barono partiją šalia tos pasaulinės žvaigždės dainavo Algirdas Brazis, kurį dabar matysime lietuviškoje "Traviatoje". Be to, Algirdas Brazis "Traviatos" pastatymuose yra dalyvavęs ir Metropolitan operoje 1951—53 metais.

— Kaip vertinate Lietuvių operos nuėitą kelią? — vėl paklausiau Lilijos Šukytės.

— Mažai jos kelią galėjau sekti, nes 1957 m., kaip ši opera susitvėrė, buvau dar gimnazistė. Bet faktas, kad iki šiol pastatyta jau net aštuonios operos, devintoji bus "Traviata", o dešimtoji — "Gražina", rodo, kad idėtos didelės pastangos ir rastas pilnas žmonių įvertinimas.

Dailininkas Viktoras Petravičius, kuriam šiemet gegužės 12 d. sueina 60 metų. Sukaktyvinė Petravičiaus darbų paroda atidaroma šiandien 7 val. vak. 69 meno galerijoje, 2612 W. 69 St., Marquette Parke, Chicagoje.

mas. Tad šie žygiai labai sveikintini.

— Kokį ispūdį Jums daro "Traviatos" tenoras, kurio partiją šį kartą atitenka dainavusiam Lyric ir kitose operose Stefan Wick?

— Tenoras puikus žmogus, laisvai laikosi scenoje, atrodo, muzikalus, lyrinis tenoras. Kiek girdėjau, dainuoja labai gerai.

(Čia tenka paaiškinti, kad Alfredo partijai buvo kviestas mūsų visų mėgiamas Stasys Baras. Bet jis yra dramatinis tenoras. "Traviatai" gi reikia lyrinio. Tad St. Baras šį kartą atsisakė jam siūlytos Alfredo partijos, o jo vietoj buvo pakviestas Stefan Wick, kuris išmoko savo partiją lietuviškai ir labai nuosirdžiai bei aktyviai "Traviatos" pastatyme įsijungė į mūsų operos kolektyvą. V. R.)

— Idomi būtų Jūsų nuomonė apie mūsų operos dirigentą muz. A. Kučūną?

(Nukelta į 3 psl.)

AR DERA GALABYTI SCENINĮ KŪDIKĮ?

ST. MERINGIS

Apkalbami čia dalykai: Kosto Ostrausko dramaturgija ir jos čekaginėje lietuviškoje scenoje tartum dusinančios realizacijos.

Kostas Ostrauskas, jau išeivijoje pradėjęs reikštis dramaturgas, specializuojasi viena veiksmių scenos veikalų kūryboje. Yra savitas realistas (su nesuvaldomais polinkiais į simbolizmą). Dažnokai nusilenkia tam, kas maždaug prieš 50 metų išnyko iš literatūros akiračių. Jo dramaturgijoje dar per apstu anuometinių įtakų bei tendencijų ir pakanka naivumo.

Sekdamas laiko dviasį, tebeieško takų ir šiųdienėje pasaulinėje literatūroje. Bet ruginės duonos skonis burnoj dar tebetirpsta.

Vienaveiksmis scenos veikala reikalauja ypatingo rašymo technikos ir kondensuotos veiksmių grupinių malonių nusiteikimų, vienminčių drūtų ambicijų bei jaukios globos oželis. Veizėkit: jįsai jaunas tėvelukas, ir mes jo naujagimius pačiais madingiausiais vystyklais apvyniosime. Gana jau tu senoviskų, lininių? Tebūnie mažylis nekaltoje savo kūdikystėje paguldintas naujinteliame lopšelyje, lai apanka nuo marguliuojančių švieselių, tegu klausosi moderninamos lopšinės garsų (et cetera: iki saldaus apsvaigimo).

Jokia čia naujiena, kad kūdikį lydi meilė bei jautriausias dėmesys; saugomas jįsai, dėl jo naktys nemiegamos. Jei silpnai bręsta ar sunegaloja (o dar, saugok, Visagali, kiek rimčiau!) keli gydytojai bėga į pagalbą, žymiausieji profesoriai specialistai iš minkštų patalų naktį kelias, kad atneštų mažyčiui gelbėti išmanymą ir patirtį. Joks eskulapas neatsako konsultacijoms bei svarių patarimų. Vaikelukas juk yra nemenkas dalykas (o gal ir sceninio veikalo pavidale).

K. Ostrausko scenai skirtą kūrybą visad lydėjo stipri taltaka, stiprios pastangos, nemenkos pastatymų realizacijos išlaidos. Bet ar kas buvo nustatęs netinkamo paveldėjimo, patologinę, netobulo vystymosi ir panašias diagnozes? Buvo paruošiami puošnūs sceniniai guoliai, kūdikėliai apvelkami margaspalviais marškinėliais, patefonas

(Nukelta į 2 psl.)

(Nukelta į 2 psl.)

Kertinė Parastė

GYVYBINĖS INJEKCIJOS

Pas lietuvių dažniausiai viskas eina atvirkščiai, negu kitose tautose. Ir dažniausiai dėl to, kad mes, būdami neturtinigi, norime savo neturtingumą užginčyti. Amerikiečiai gyvena ekonomiškai puikiai, jų literatūrinis gyvenimas klesti gana gerai, knygų leidyklos sudaro bilijoninę krašto pramonę, tačiau, jeigu rašytojams skiriamos premijos ir jų, palyginti, skiriama gana daug ir gan didelėmis sumomis, niekas ten dėl to neverkia. Gi mūsųose jau ne vieną kartą buvo pasisakyta prieš premijas, kad, girdi, esanti jų infliacija, ir tokių premijų ir konkursų išvis vargu ar reikėtų.

Keisčiausia, kad prieš premijas pasisako ir tie, kurie jas jau yra gavę ir priėmė. Prancūzai irgi kartais pasiginčija dėl savo premijų gausos. Tačiau ten yra pasitaikęs ne vienas atvejis, kada premijos atsisakyta. Vienu iš tokių autorių galima paminėti ir Vintila Horia, kuris premijos atsisakė 1960 m. už savo kūrinių "Dievas gimė tremtyje". Niekšiška pasielgė prancūzas J. P. Sartre, girdamas komunistinę prievartą savo viešnagės Vilniuje metu. Tačiau jis garbingai pasielgė, nepriimdamas Nobelio premijos, kadangi jis pats tų premijų nevertina. Gi mūsųose, kad ir kaip kas niekina premijas, tokio atsitikimo dar nebuvo. Priešingai, buvo tik kova už jas.

Todėl tokie visi mūsų savuotėje pasisakymai prieš premijas neišlaiko nei praktiškos, nei teoretinės kritikos. Praktiškai — premijas visi ėmė, nepaisant, kaip prieš jas būtų pasisakę. Tai lengva būtų faktais įrodyti, nes viską turime po ranka. O teoretiškai — kiekviena premija yra tam tikras visuomenės sujudinimas, visuomenės sudominimas, tam tikras akmens į nusistovėjusį literatūrinį ežerėlį plaukstelėjimas. Iš antros pusės, nežiūrint kokio didumo premija būtų, ji yra bent simbolinis atlyginimas už rašytojo darbą.

Taigi, dėkojant mecenatams, tenka pasakyti, kad mecenatų visi rašytojai įvertino ir už premijas dėkojo, tik keista, kad po to dar viena ar kita proga pradėdama išreikšti abejones premijos reikalingumui. Premijas skyrė įvairūs fondai, privatus asmenys, korporacijos, net ir Balfas su Raudonuoju Kryžium. Ir visi rašytojai jas mieliai priėmė. Priėmė net iš minėtų šalpos organizacijų, nors, kiek žinoma, jų tikslas yra ne literatūros puoselėjimas, o vargšų šelpimas.

Taigi, kaip matome, kiek rašytojai, tiek mecenatai teoretiškai ir praktiškai sutaria, jog premijos reikalingos. Gi iš leidėjų ir skaitytojų pusės yra taipgi pritarimas. Juk tai yra konkretus pirštu parodymas į vieną ar į kitą leidinį. Tai sustiprina leidėjų ir taip pat viena ar kita prasme sudomina skaitytoją arba bent padeda vystyti jo literatūriniam supratimui.

Zinoma, iš kitos pusės reikia atminti, kad premija ne-

Niekad, kad ir laisvoje Lietuvoje, rašytojas nebuvo gerai atlyginamas. Todėl vargu ar jau išeivijos sąlygosė galima tikėtis šimtaprocentinių verto atlyginimo. Bet jei yra žmonių, norinčių mūsų literatūrai paskirti didesnę ar mažesnę sumą, reikia tik džiaugtis. Žinant kaip sunku rašyti ir kaip sunku knygą išleisti, būtų gerai, kad kiekviena geresnioji susilauktų atžymėjimo, nes šiaip ar taip, tai yra visų mūsų ne taip jau eilinis turtas, kuris mūsų viešnagė Amerikoje, ar ir kitur laisvame pasauly ilgiau liudys, negu gražūs namai ar riebios sąskaitos. O ir iš viso patį mecenatą ilgiau atmins lietuvių išeivijos, o ir lietuvių literatūros istorija.

Vienas "Draugo" konkurso rašytojas gavo už keturias knygas keturis tūkstančių dolerių. Tokia metinė uždarbio suma šiandien laikoma skurdžiu atlyginimu, o gi kiek laiko reikia romanui parašyti?

Taigi, dėkojant mecenatams, tenka pasakyti, kad mecenatų visi rašytojai įvertino ir už premijas dėkojo, tik keista, kad po to dar viena ar kita proga pradėdama išreikšti abejones premijos reikalingumui. Premijas skyrė įvairūs fondai, privatus asmenys, korporacijos, net ir Balfas su Raudonuoju Kryžium. Ir visi rašytojai jas mieliai priėmė. Priėmė net iš minėtų šalpos organizacijų, nors, kiek žinoma, jų tikslas yra ne literatūros puoselėjimas, o vargšų šelpimas.

Taigi, kaip matome, kiek rašytojai, tiek mecenatai teoretiškai ir praktiškai sutaria, jog premijos reikalingos. Gi iš leidėjų ir skaitytojų pusės yra taipgi pritarimas. Juk tai yra konkretus pirštu parodymas į vieną ar į kitą leidinį. Tai sustiprina leidėjų ir taip pat viena ar kita prasme sudomina skaitytoją arba bent padeda vystyti jo literatūriniam supratimui.

Zinoma, iš kitos pusės reikia atminti, kad premija ne-

ŠEŠIOLIKTASIS ROMANO KONKURSAS

1. Dienraštis "Draugas" skelbia dailiosios prozos (romano, apsakos) šešiolikąjį konkursą. Rankraščiams įteikti paskutinė data yra 1966 m. lapkričio 1 d.
2. Geriausiojo kūrinio autoriui skiriama 1,000 dolerių premija. Šešioliktojo "Draugo" romano konkurso mecenatas yra Vacys Petrauskas, Vacys Construction Co.
3. Kūrinių siūzetą pasirenka patys autoriai. Rankraštis turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip 200 romaninio formato puslapių.
4. Kūrinius siųsti šiuo adresu: Dailiosios prozos konkurso komisijai, Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
5. Sprendimo bešališkumui laiduoti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždaramame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant kūrinio antraštę ir pasirinktąjį slapyvardį. Tiesėjų komisijai išrinkus premijuotąjį kūrinių, atidaromas tik laimėjusio autoriaus vokas. Premijos nelaimėjusiųjų vokai komisijos ir "Draugo" atstovo akivaizdoje sudeginami.
6. Tūkstančio dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teisę perleidžia "Draugui", įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu arba tik išleisti atskiru leidiniu. Nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.
7. Konkurso jury komisija bus paskelbta vėliau.

AR DERA GALABYT SCENINĮ KŪDIKĮ

(Atkelta iš 1 psl.)
jiems grojo, puolusių angelėlių melodijas. Pagal "sistemų" galimus receptus jiems į burnelės lašenoja saldūs sirupai, rožių ir lelijų sultys. Nors vaikas jau buvo priaugęs juodos duonelės plutele pačiulpti.

Ostrauskas gyvas lietuviška sunka. Nuo marciponų jis, manding, darosi anemiškas. Gerai, kad kviečiasi pagalbon bardą Bilių Seikspyrą — anas bent gelbsti.

Ostrauską scenoje demonstruoti reikėtų grynai per lietuvišką tikrovės prizmę, patariant autoriui simbolius užrakinti į gerų prisiminimų dėžę. Tuomet iš jo gali išaugti stiprus mūsiškėje dramaturgijoje vyras. O kuriomis priemonėmis realybėje pasišvaistyti ir ją sceniniu veiksmu perteikti, tai jau jo paties reikalas.

Tematinis neo-reizmas, ieškant naujų išraiškos formų, yra viliojanti perspektyva, kurioje gali nušvisti tikri Kosto Ostrausko kūrybiniai laimėjimai.

Pagalvokim, galgi išmaningi pribuvėjai galėjo apsirikti dėl gimusių kūdikių lyties, gal ir dėl kitko užmiršo akiniais viršūnės pabaloti? O gal su autorius būdingo savitumo diagnozėmis, su stiprinančiais medikamentais rašėjui (ir publikai!) pasitaikydavo nevisai sėkmingi eksperimentai? O dūsnančių nelaimingų įvykių buvo.

Skubūs atžvalgūs žvilgsniai trijų paskutinių premjerų linkui. Su konkrečiais pavidalais pavyzdžiais.

If you know how, at least you do not make silly errors.
John Steinbeck

Didelis čia, sakysim, daiktas: premjera įvyko: fotografai pažaišavo, magnetofonai užfiksavo, bičiuliški ar irzlūs vertintojai paskelbė lakias nuomones, spaudos lapai pasidabino repetitijų ir spektaklio nuotraukom. Nuslinko premjerinis įsitęmimas, nukeliavo į užmarštį. (Beje, iš salės išsiskirstanti publika pasidalino patirtu malonumu, ar padėjo nepasitenkinimo nuoskaudomis.) Nelengvas darbas tapo įrašytas į neaiškų kreditą.

Autorius, į savo kūdikėlio teatrinių pagimdymą padėbesiais atskridęs ar kitaip atkiūtines,

vėlei išnyko į kasdienių rpesčių džinglę. Su nevilim, kad vėikalas bet kada turėtų naują kontaktą su žiūrovais. Ir (griežkim dantis!) teliko vadina mos viešosios nuomonės verdiktas. Išėviško sceninio polėkio eilinis finalas.

Autoriai trokšta savo kūrinis matyti spausdintus, vaidinamus, kaip interpretuojamus, kad būtų su atgarsiu salytis! Mūsiškiai dramaturgai, deja, nieko bemaž nenuvokia apie pjesės realizavimą scenoje (nors kitur pasitaikydavo, jog autoriai patys premjeras surežisudavo, nes teatrinėje kulinarijoje nusimanė).

Rašytojai draminius vaikelius patiki Melpomenos palaimintam akušeriui: tegu procesui talkininkauja. Nūdienės pribuvėjos ir gimdymo kontrolieriai (t. y. debutuoją režisieriai ir jų mentorai) skelbia esą moderniųjū viešelių keliauninkai. Jiems kartais, matyt, atrodo, kad pasikutinės stadijos džiovininkui lovoje mirti yra "neteatralu", todėl subjektas su savo žiaurimis bacilomis privalo vykti į balių (dargi su svetima palyda), kad pakely labai paveikiai nuo širdies smūgio kristų scenoje į stilingą fotelį. Arba: kaip efektyvu vestuvių puotoje (tolimoje šiaurėje) scenoje pademonstruoti negro šlaunį graužiantį krokodilą! Nieko nepadarysi: toks skonis, tokia kūrybinės vaizduotės galia. Ir tokios tai yra nusibaigusio rusiškojo formalizmo atgros.

Ir todėl, tur būt, K. Ostrausko "Pypkė" scenoje susilaukė džiugios staigmenos: seną, gerai išrūkytą pypkelę atstovavo aukštos kokybės (ne per sena ir ne per jauna) moteriškė. Nuslinkusi nuo židinio nišos, pamarsiravo po sceną, turėdama sukelti reikšmingos pypkutės asociaciją (ar kaip kitaip reikalui patarnaudama).

Dėl to, tur būt, "Žaliojoj lankelėj" centrinėje pozicijoje pristatė ne lūdną herojų "žmogų be namų" ir jojo išgyvenimų garsiakalbį — poetą, bet tikru didvyriu iškėlė smuklininką, demonstratyviai dūduojantį (poniutes taip šokiravusį) penkių raidžių žodį. Tuo metu, kai veikalui svarbiausias personažas tupejo (vadinamam "neveiksmingam" scenos ruože) padėtyje, kurioje

net pats Šaliapinas savo išraišdžiunglę. Su nevilim, kad vėikalas bet kada turėtų naują kontaktą su žiūrovais. Ir (griežkim dantis!) teliko vadina mos viešosios nuomonės verdiktas. Išėviško sceninio polėkio eilinis finalas.

Kurią simbolinę paslaptį reiškė ant Duobkasių antkapio švietes (ir akinės) žibintas ir kokį simbolį slėpė prie to paties paminklo lietsargis, suprasti dar nepasisekė. Gal, linksmumo dėlei, armėniškam anekdotui pavaduoti?

Apie kitas misterijas ir pastatyminio amato paneigimą lūpos yra sučiaptos.

"Duobkasiai" Algimanto Mackaus minėjimo programoje. Linksmybių gudravimai ir rečitatyvai iš kitų operų. Kaip galima stengtis daryti gerai, kad baigtusi neaiškiai.

Kad publiką galima moderniuoju menu (ir tikru profesiniu sugebėjimu) uždegti, įrodė Darius Lapinskas su savo Deklamuojama kantata. ("Duobkasiams" aploidismentų pagailėta, ir uždangai nebuvo reikalo pakilti.) O veikals buvo gerai surepetuotas, poetas Jonas Aistis galėtų iš naujo konstatuoti "dekoracijų parądą", vaidintojai linksmino, muzika per stereofoninius įrengimus skambėjo kaip niekad (gerų dalykų dar ir dar pasitaikė!). Viskas atrodė formalu, pretenzinga, prasmė liko sugriauta — šypsojosi didžioji pergalė! Gudravimai pralaimėjo prieš meno teisybę.

Pats autorius duobkasio susikirtimu prabyla: "O aš ieškau atsakymo, ieškau". O gal pateikia ir raktą į savo idėją: "Ergo: žmogus kančios ir sielos veidrodys".

Režisierius ir vaidintojus apsvaigino šekspyrinių duobkasių klounų mirazas: nagai, pasijuokim ir mes iš mirties — tai bus publikai smagu! Iš kilniųjų galvų, regis, išslydo, kad Hamletas duobkasiai po įtempimų atneša "komedijinį atoslūgį", o tragedijos siūlas jų linksmame dialogue nenutrūksta, dramos grūdai nesunyksta.

dramoje susitinka prie tarnavim

problemos. Ir jie vienas kitą klausia: argi pirmą kartą mes čia susitinkame? — Aišku, kad jie prie šios problemos susitinka ne pirmą kartą. — Bet mums čia rūpi ne praeitis, bet dabartis, suprasta kiek galint platesne prasme.

Indoeuropiečiai šiandien valdą pasaulį: vis tiek, ar jie būtu komunistai ar kapitalistai. Jų vadovavimas pasauliui tęsiasi nuo graikų ir romėnų kultūrų laikų. Tai yra didelė rasė, turinti daug dvasinių pranašumų. Tačiau didysis mūsų laikų etnologas Wilhelm Schmidt, studijuodamas šią rasę visame jos ilgyje ir plotyje, konstatuoja joje du, nuolat pasiliekančius, trūkumus. Indoeuropietis nemėgsta fizinio darbo. Todėl jis yra įvedęs žmonijoje vergiją. (Pal. Rassen und Voelker in Vorgeschichte und Geschichte des Abendlandes, 1946 Luzern, II tomas, 313 psl.)

Indoeuropietis yra didelių imperijų organizatorius. Jos be pavergimo nelengvai yra organizuojamos. Indoeuropietis dėl to yra iškrepęs ūkininkiškus ir matriarchatinius Europos santykius. Bet jis yra sukūręs įvairias, ilgai tveriančias, kultūras.

Ispanas Estragon irgi yra indoeuropietis. Jis irgi yra pasisavinęs indoeuropiečio silpnybės: nemėgsta dirbti, bet mėgsta organizuoti. Savo laiku tai jam sekėsi. Bet šiandien jis negali toliau eiti. Jam batai spau-

Dramaturgas Kostas Ostrauskas

Kančios rauda — Ostrausko Duobkasių tipuose, juokas — mirties — nekviesiosios viešnios vizite. (Baimė ir noras gyvenimą pergyventomis vėžėmis tęsti. Mirties šypsena, kad būtų jau baigta: aktoriams ir vaidinimams nusileidžia paskutinioji uždanga.)

Kostas Ostrauskas savo kortų kaladėje turėjo švietalą (barbarizmu operuojant: kozirį). Pjesės idėja ir pirmojo duobkasio persona dramatis galėtų padėti labai plačiai prasi-veržti!

Iškilo 3 galimybės. (Du tegu miega), o trečią — realesnį čia dovanoju. Abu duobkasiai — seni, nesveiki žmonės. Žemdirbys — žemės kurnis, o pirmas duobkasių — karalių Edipą, Hamletą, karalių Lyra, Faustą etc. vaidinęs aktorius (ar nu-manot, ką tai reiškia?). Duos kasnui užsidirbti palieges, turi duobes kapinyne kasti. Tačiau šiandien jis gyvena ir miršta, Danijos princas Hamletas laiminamas. Melodramiška? Bet ar netikroviška? Ar nebuvo duobkasiais išeivijoje poetai ir mokslininkai? ("Ir šiandien, kaip anuomet, esu vaidmens ekstazėje".)

Teatrinėje praktikoje siaubingas dalykas — vadinamas rezultatas. Kada žiūrovas jau pvz. įspėjo, kas toliau įvyks. Kai scenoje pasirodė Jauna mo-

teris, publikai pasidarė nuobodu. Nors autorius siūlė: lydimą lyriškos melodijos, gracingu šokių įplaukia ilgom kelnėm ir megstiniu apsitempusi raiškių linijų, šviesių plaukų jauna moteris. Vieton šios sugestijos, buvo parinktas baletinis (mažne Liudo Trukio A. Račiūno operai "Trys talismanai" sugalvojimo) juodos spalvos, visą kūną aptempiams, trikotinis kostiumas. Žiūrovams dingo tolimesnias veiksmu susidomėjimas: atkeliavo mirtis ir, vadinasi, viskas baigta. Commedia e finita.

Post hoc: režisieriaus parodytas išradingumas; pastatyme disciplinuotumas, technika pavyzdinga; aktoriai nustatytame plane vaidino darniai. Debiutantė lietuviškoje scenoje Dalia Juknevičiūtė parodė rimtoje mokykloje įgytą balso ir kūno valdymo techniką. Algirdo Kurausko platesnio masto scenovaizdis tikty ir masinių scenų veikalui, įtaigoja lietuviškas kapines.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatų-Protezų, Med. bandžai, Spec. pagalba kopoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. P10spect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniai 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS.
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 8-0001

Ofiso 3148 West 63rd Street
Tel. P10spect 8-1717
Rezid.: 3241 West 60th Place
Tel.: R10public 7-5985
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 8; trečiadieniai uždaryta. Antradieniai ir penktadieniai vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštad. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233
Val.: pirm., ketv., 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v. Seštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketvirt. 5-8 antrand., penkt. 1-4
Pirmiausia tik susitarus.

Techninio darbo talka sveikinti-na.)

Dar apie Jaunos moters pjesę figūrą. Nagi, pafantazuokim: neatstumiama, amžiams galios nenustojanti, šios dienos, vakardienos ir rytdienos nugailėtoja, nesikeičianti. Vieniems — riestanosė, kitiems — benosė, aštrianosė. Zudytoja ir išvaduo-toja. (Prancūzų pokarinėje dramaturgijoje virsta vyru.) Pas Ostrauską mirtis daro transformaciją į naujovišką lietuviatę, kad lietuvių nugalėtų! Problema nėra paprasta išrišti. Tačiau pakankamai įdomi.

Aukščiau duodamas kriterijas nėra mėgėjiškam teatrui.

Spektaklis, kad ir turėjęs paklydimų, garbės čekagininiam sceniniam nerimui nėra nuplėšęs.

Autoriui "Duobkasių" patartina dar bent porą sykių pagrindinai perrašyti, turint prieš akis premjeros įspūdžius, patirtas sugestijas ir, laikui skrendant, kūrybinį brendimą. Scenos veikalai paprastai juk rašomi, perrašomi ir vėl... iš naujo perrašomi.

Aštrią antraštę norėjau pakeisti. Tačiau, pergalvojęs, palieku. Ir apie kūdikius prašnekėjimas ir konsultacijų įstaiga ir galabijimo klausimas yra dalykai aktualūs ir gal net verti dėmesio.

Ofs. 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
(RAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414; Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. p.
Trečiadieniai uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2320
Namu — rez. P10spect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirma antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PE 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val.: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; sekt. 11 iki 4 val. popiet.; arba susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000; rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Iškrytus trečiadienis uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road

Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.
Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvių gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12-4 p. p. 6-8 val. vak. Seštad. 12-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškrytus trečiadienis Seštadieniai 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7154 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p., seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 239-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketvirt. 5-8 antrand., penkt. 1-4
Pirmiausia tik susitarus.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 8-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Specialybė — vidaus ligos
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 v. p. p.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
Vidaus ligos
GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 S. Michigan, Chicago 23, Ill.
Tel. ofiso: P10hann 5-6766
Namu: BEverly 8-3946
Priešm. val.: kasdien 6-8 v. v., sekt. 1-2 v. p. p. ir treč. uždaryta

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 v. p. p.
Iškrytus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 3 v. r. Sešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu.
Tel. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUĐOKAS, Opt.
Tikrina akis ir prietaiko akinis, keičia stiklus ir rėmus.
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadieniai uždaryta; šeštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Rez. tel. PR 9-6736
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslės ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: pirm., antr., ketv., nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2750 West 71st Street, telefonas 925-8296
Res. tel. WA 5-3099
Valandos: 10-12 ir 7-8 v. vak., sekt. 10-12 ir 7-8 v. ryto.
Kitas ofisas: 4644 South Ashland Ave., tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 v. popiet kasdien. Sekmdieniais ir trečiadieniais abu ofisai uždaryti.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. P10spect 8-1233 ar PR 6-5577
Ofis val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmiausia ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Treč. ir šeštad. uždaryta

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė. AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: Iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniai 1 iki 4 val. Trečiadieniai uždaryta

Tel. P10spect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 6-8 v. v. Tik svarbiais atsitikimais susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3160
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 3 iki 4 p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

Tarnavimas — grėsmė ar palaima? (7)

DARBO PROBLEMA INDOEUROPEIČIŲ KULTŪROJ

Praėjusį kartą mes buvome užsiminę apie Samuel Beckett vaidinimą "Godot belaukiant" (angliškai: Waiting for Godot). Vaidinimas svarsto tarnavimo problemą. Rusas ir ispanas nykioje pakelėje laukia kažko, kas, berods, yra Dievas. Vietoj to jie sulaukia tarnavimo problemos. Ją vaizduoja čia atėję: išnaudotojas ponas ir vergiškas tarnas.

Ponas vietoj širdies turi laikrodį. O kai tarnui duodama progos išsakyti savo filosofiją, iš jos išeina kažkokios mechaniškas kartojimas minčių apie pasaulį, kuriame viskas yra šalta, ir "darbas yra paliktas nebaigtas". Darbo šviesa yra pasibaigusi. Danguje viešpatuoja dieviškas abejingumas. Laukiama sprogimo, kuris pragarą iškels iki dangaus. Taip galvoja tarnas.

Ponas save laiko liberalu. Jis tariasi savo pareigą atliekęs, nes tinkamai išaiškinęs prielaidas, prasmę. Tačiau jis mato, kad ir jo botagas yra nusidėvėjęs. Pradžioje jis galvoja, kad tarnavimas gali jį išlaisvinti nuo kentėjimų, bet vėliau prisipažįsta, kad ir jis turi kentėti. Kito asmens kančia jo nejaudina. Jis žino, kad verkiandųjų

kontingentas pasaulyje yra pastovus. Pagaliau, ką jis gali pagelbėti? Jis nedaug turi vergų. Susitinkdamas su žmonėmis, jis praturtėja.

Ponas su savo tarnu iškeliauja toliau, o rusas ir ispanas susilaukia berniuko, kuris praneša, kad jų laukiamas Godot šian dien neateis; jis ateis rytoj.

Atkreipkime šiandien dėmesį ne tiek į poną ir jo tarną, kiek į tuos du asmenis, kurie susitinka su tarnavimo problema: rusą Vladimirą ir ispaną Estragon. Jie mus skatina pažvelgti į tarnavimo problemą ne tik istorijos, bet ir proistorės per-ta, ir "darbas yra paliktas nebaigtas". Darbo šviesa yra pasibaigusi. Danguje viešpatuoja dieviškas abejingumas. Laukiama sprogimo, kuris pragarą iškels iki dangaus. Taip galvoja tarnas.

Ponas save laiko liberalu. Jis tariasi savo pareigą atliekęs, nes tinkamai išaiškinęs prielaidas, prasmę. Tačiau jis mato, kad ir jo botagas yra nusidėvėjęs. Pradžioje jis galvoja, kad tarnavimas gali jį išlaisvinti nuo kentėjimų, bet vėliau prisipažįsta, kad ir jis turi kentėti. Kito asmens kančia jo nejaudina. Jis žino, kad verkiandųjų

MOZAIKIŠKAI APIE VYTĄ VALAITĮ

JONAS SOLICNAS

Kai mudu susitikome, buvo didelė, karšta vasara... Kažkur vieno Michigan valstijos ežero pakrantėje.

Visa tada atrodė taip mačerniškai — džiaugsmingai graudu.

Iš Chicagos važiuojame didelis būrys į vieno savaitgalio studentų ateitininkų trikampio suvažiavimą. Turėjo suvažiuoti bendraminčiai iš Clevelando, Detroito ir Chicagos.

Kas iš kitur atvažiuos — nežinojome. Tačiau iš Chicagos važiuo ir viena linksma, jūdi šviesiaplaukė. Jos juoko buvo pilna mūsų mašina.

Menu: kai reikėjo antrąją to suvažiavimo dieną skubėti atgalios, jokių būdų nebegalėjau surasti anos šviesiaplaukės. Nekantravau ir pykau.

Po ilgoko laukimo pamačiau. Paczerės smiltynų skubėjo porėlė. Skambėjo juokas. Toks didelis, kad rodės, jog dainavo ežeras ir saulė.

Tai buvo mano susitikimas su Vyta Valaičiu. Tada, kai jis pirmą kartą susitiko su savo būsimąja žmona Vanda.

Vyto ir Vandos džiaugsmas išvijo mano pyktį, ir jau važiuodamas namo sugalvojau tokį pasiuteilėraštuką apie jūrą, saulę, džiaugsmą.

Mums atsiveikinant, Vyta tarė:

— Nepyk, Jonai, už tavo kantrybę atsilyginsiu. Manau, kad dabar jau susitiksime dažniau Chicagoje.

Paspaudė ranką ir nuskubėjo savais keliais.

Tolimesnis Vyto kelias buvo vienas didelis entuziazmas darbui ir ateities planams.

*

Paskui Vyta išvažiuo studijuoti Ohio universitetan. Mūsų išsiskyrimas studijoms draugystės nenutraukė. Amerikos keliai nuolat gerėjo. Jais galėjai lėkti pašėlusiai greitai. O Vyta mėgo ne tik skubiai gyventi, bet ir važinėti. Jis buvo tikras XX-jo amžiaus vaikas. Ir auka...

Studijų metais susitikdavome vis dažniau. Vyta rūpėjo mokslas ne tik klasėje, bet ir gyvenime. Jis su nepaprastu entuziazmu įsijungė į mūsų organizacinę gyvenimą. Jį sutikdavai vasaros stovyklose, studijų dieneose, suvažiavimuose.

Vyta buvo stiprus ne tik sava energija, bet ir principuose. Kas gi užmirš aną Lietuvį studentų sąjungos suvažiavimą Chicagoje?

Nutiko, kad iš Marquette Parko parapijos salės suvažiavusieji turėjo išsikraustyti. Buvo vėli naktis. Vyko karšti debatai su priešingos Vyta ideologijos žmonėmis. Anie norėjo baigti susirinkimą.

— Nieko panašaus, — pasakė Vyta. — Mes toliau posėdžiavime lauke. Ant salės laiptų. Tol, kol baigsime diskusijas.

Kilo triukšmas. Susirinkimo lauke netęsėme, bet Vyta kaip ir tame suvažiavime, taip ir tolimesnėje veikloje būdavo vienas geriausių savo principų gynėjų. Toks jau buvo jo būdas.

*

Vyta visur dalyvaudavo, bet nuo studentavimo dienų niekur daugiau jau nebeišsiskyrė su savo žmona Vanda ir foto aparatu.

Baigęs Ohio universitete fotografavimą, jis netrukus gautė darbą Akron mieste. Darbas nepatinka.

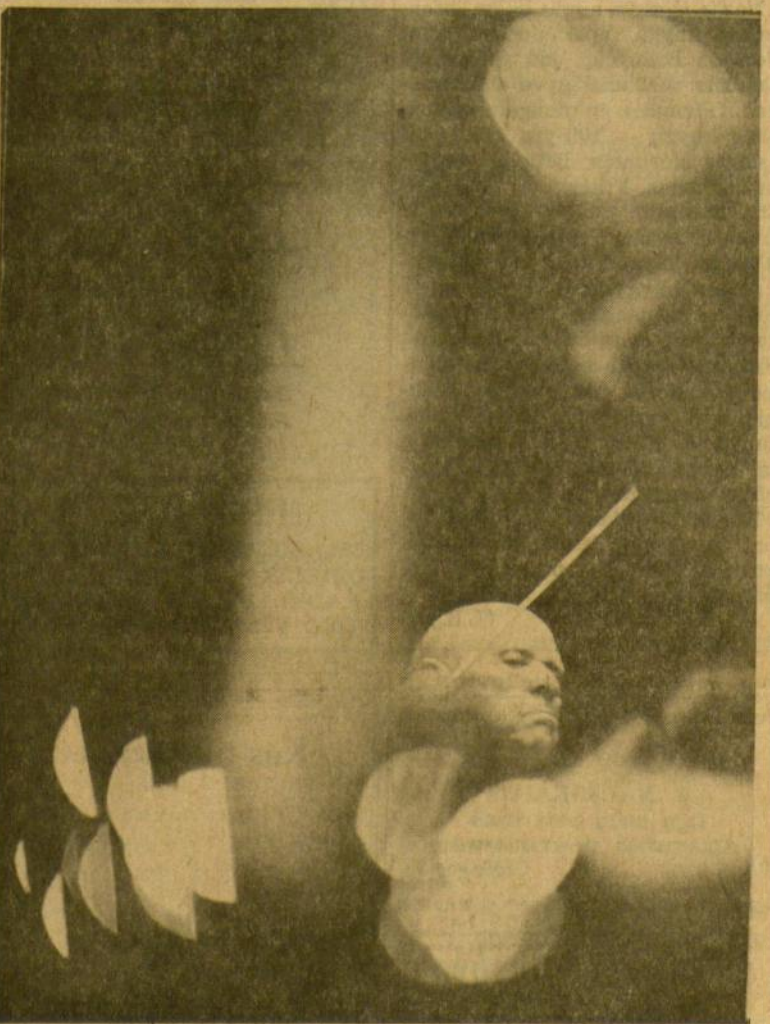
— Jaučiuosi kaip erelis, naryvan uždarytas, — skundėsi kartą. — Turiu važiuoti ten, kur laikraščio vadovybė siūnčia. Turiu fotografuoti tai, ką man nurodo. Ne, Ne. Bėgsiu iš čia.

Ir ištrūko erelis iš narvo. Vyta netrukus atsiranda su savo šeima New Yorke. Įsikuria ir

Vyta Valaitis

Autoportretas

Vyta Valaitis

Pablo Casals portretas koncerte

pradeda dirbti pasaulinio garso Newsweek žurnale.

Netrukus Vyta — jau Newsweek žurnalo geriausias fotografas. Dažnai jo darbų pilni žurnalo puslapiai. Neretai jo meniškų paveikslų pasipuošia Newsweek viršelis.

Vyta energijai nėra ribų. Jis nebežino, ką reiškia nustatytas darbo valandų skaičius. Jo darbdavys jį siūnčia visur: po visą S. Ameriką, Europą. Vyta vis rečiau galima rasti namuose.

*

— Kai atvažiuoji New Yorkan, atsimink — nedrįsk neužsukti pas mus, — jis man sakydavo.

Susitikdavome, kada tik greitas gyvenimas minutėlei sustodavo.

Bėbūvoję su Valaičiais, stebėdavau: Vyta buvo tapęs ne fotografu — darbininku, bet tikru tos srities menininku; jo žmona Vanda — jo didžiausioji talkininkė, geriausioji padėjėja — kantri, tyli, besirūpinanti savo šeima.

Valaičių šeima, rodės, sugebėjo nepasiduoti viską triuškinančiam nesveikam pakvaišusio didmiesčio siuntuliui.

Svečiuotis pas Valaičius New Yorke — tai švęsti gražią šventę. Ir išgyventi pavydą...

Nepaliko Vyta organizacinį rūpesčių, nė šimtus valandų dirbdamas.

— Jonai, turime suorganizuoti visus tuos, kurie panašiai galvo-

ja ir panašiai nori veikti. — kartą jis, Philadelphiajį susitikus, pasakė.

— Ko nori?

— Organizuokime jaunesniuosius sendraugius ateitininkus. Jo iškeltai idėjai pritariau. Pradėjome darbą. Darbas nesisėkė, nes su mūsų numatytais organizaciniais metodais daug bendraminčių nesutiko.

Mūsų organizaciniam planams nepasisekė, Vyta atitraukė nuo visuomeninės veiklos. Bet ne nuo rūpesčio jaunimui. Jam ir toliau jaunimas rūpėjo.

Dar pereitą vasarą man Vyta kalbėjo:

— Tu niekam nesakyk. Bet ar tu prisidėtum prie plano padėti pastatyti jaunimo namus New Yorke?

— Paaiškink, — pasakiau.

— Planas toks: mes čia surinksime šimtą asmenų, kurie duos po tūkstantinę. Tu prisidėsi, ir pastatysime...

Vyta savo nusistatyme buvo kietas, savo planuose — idealistas. Bet menas, tikrovė ir idealizmas neretai labai sunkiai sugyvena.

*

Kai vieną kartą Vyta susitikau Washingtone, jis pasakė, kad Newsweek žurnale jau nebedirba. Priežastis? Per daug suvaržymų. Tu daryk šita, tu važiuok ten, būk ten.

Vyta buvo fotografas - me-

nininkas. O tokiam nurodymai — nusikaltimas.

Jis težiņoję tik vieną suvaržymų ribą — tai jo žmogiškuosius sugebėjimus. O šie suvaržymai buvo nedideli. Ne veltui neseniai amerikiečių žurnalo U. S. CAMERA (1966 m. kovo mėn.) redaktorė Vyta paminėti straipsnyje "Eulogy — Vyta Valaitis" taip rašė: "One colleague, Howard Harrison, with whom Valaitis shared office and darkroom space at Studio X, felt that in his own way Vyta could have become a lumiere — a milestone in the class of Henri Cartier-Bresson" (p. 78).

Taip kalba svetimačiai apie Vyta (mūsų spaudoje, deja, apie Valaitį pasitenkinome daugiausia kronikine žinia: "Vyta Valaitis, jaunas fotografas, žuvo...").

Anot tos pačios autorės, Vyta Valaitis su savo aparatu nebuvo tik faktų, momentų užrašinėtojas. Jis ieškojo ZMOGAUS. Jis norėjo įsiskverbti į žmogaus vidų. Jis norėjo pajusti ir tik tada tai savo aparatu užfiksuoti.

Vyta viską norėjo atlikti tobulai. Ana autorė Vyta vadina "perfectionist". Nes, jei Vyta norėdavo gerai nufotografuoti, jis išnaudodavo šimtus filmų. Jis išrinkdavo vieną nuotrauką iš keliasdešimt. Ir vis tiek nebūdavo patenkintas. Sakydavo, kad "galėjo pasisekti dar geriau".

Kitame žurnale "Infinity" (1965 m. gruodžio mėn.) Howard Harrison rašo: "Photography has often been demeaned as a too immediate and temporal art form. Photos can be made and consumed by media so quickly. In that light then, it may have been ironically fitting that Vyta's brilliance was extinguished before full glow. More likely is the eventuality that pictures from his file will continue to appear and perpetuate his name. They were a tribute to his profession as an art and to the world through which he traveled, although only so briefly".

Komentarai nereikalingi.

*

Vyta Valaitis buvo bene vienas ir vienintelis lietuvis, susitikęs visas pasaulio žymybes. Visos šio krašto garsenybės: politikai, menininkai, sportininkai, kino artistai, muzikai, dailininkai; Europos karaliai ir princesės, diktatoriai ir Afrikos diplomatai — tai žmonės, su kuriais Vyta susitiko, kalbėjo, juos fotografavo.

Kai kartą paklausiau jo apie patį darbo atlikimą, jis pasakė: — Nepaprastai įdomu. Dažnai per foto aparatą gali daug ką iš žmogaus išgauti. Gerai prisimenu, — tęsė jis, — savo dieną, praleistą su garsiuoju žurnalistu Walter Lippman. Nepaprastai įdomus, kuklus žmogus. Kalbėjome apie viską. Jam aiškiau apie Lietuvą. Tiesą pasakius, jis labai gerai Lietuvos padėtį žino ir nepaprastai gai-

šė. Vyta per daug dirbo. Bet jis mažiau negalėjo dirbti. Tada jis nebūtų buvęs Vyta Valaitis, o vienas iš daugelio fotografų, kurie fotografuodami sako: "Smile, please".

Vyta Valaitis buvo menininkas.

*

Kai mudu išsiskyrėme, buvo tvanki, sunki vasara New Yorke. Visa man atrodė taip kafiška...

Atsimenu, jo studijoje buvo galybė nuotraukų, kurias jis ruošė vienam žurnalui apie John Lindsay, dabartinį New Yorko burmistrą.

Vyta Valaitis

J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

MYLIU AKMENIS

Ar aš kada esu ištarus, kas įrodys, kad kelio akmenis mano kojoms per kieti? Tikrai sakau — nekietesni už tą bevardį žodį. Kurį kaip karda palieči.

Jais laikosi iš gilumų pakeltos brastos. Kad perečiau klasta vingiuojančias upes. Jie prakaituoja, jautia, girdi, žino, mąsto. Pro kelio ramunes lepiasi.

Todėl jie paslaptingi kantrūs ir išdidūs. Jokie ant jų pasili pūkštis ir žmogus. Be jų nebūt tvirta nei palmė, smėlin isibridus. Nei vėjas, pūsdamas sniegus.

Gal jie yra tie Dievo žodžiai išbarstyti, Lyg tiltų atramos migloj siūbuojančius kelius? Užgrūdinti šarmeti, nusnigti, nulyti. Nusišypsos ir uždainuos.

ALYVŲ DARŽELY

Kaip našlaitės ašara, lemties kalba sunki. Nukrinta ji anksčiau. Nėgu palenkia susimąsčiusios alyvos šaką. Vėsios nakties žiedų penkialapius renki. Alyvmedžiai, suglaudę skruostus, tylutėliai sneka.

Irašius vieną žodį, lapelius du sulankščiau: Irvys ar neiryks... Irvys jau... Kalbėkitės alyvmedžiai tyliau.

Girdėt, kaip atlenka šešėliai želmenų gaisus partijos raštus. Puotaukite, tironai su vergais! Miegokit, broliai! Ant jų uždėtos antspaudos... — Baisu, baisu! Surinka paukštis, šaukdamas violetinius vaikus namolei.

Suzirzia uodas, klausdams įkyriai: — Kas tu, kas tu?.. Atsakymas vienodas, neskubus... Atsakymo kitokio nebebus.

lėjosi dėl tokio negailestingo mūsų tautos likimo.

Paklaustas, kokie žmonės jam įdomiausi fotografuoti ir susitikti, Vyta atsakė, kad visi menininkai.

Jis kitados kalbėjo:

— Vis dėlto, niekada neužmiršiu čelioisto Pablo Casals. Mūsų tapome tikri draugai. Pablo Casals man yra pasakęs, kad aš pas jį galiu atvažiuoti, kada tik noriu. Man jo durys visados atvėros. Tai nepaprastos sielos žmogus.

Vyta didžiavosi dovanomis, kurias jis buvo gavęs iš pasaulio žymybių. Tačiau jis man sakė, kad labiausiai vertina fotografiją, ant kurios Pablo Casals užrašė: "To Vyta Valaitis — artist".

Vyta per daug dirbo. Bet jis mažiau negalėjo dirbti. Tada jis nebūtų buvęs Vyta Valaitis, o vienas iš daugelio fotografų, kurie fotografuodami sako: "Smile, please".

Vyta Valaitis buvo menininkas.

*

Kai mudu išsiskyrėme, buvo tvanki, sunki vasara New Yorke. Visa man atrodė taip kafiška...

Atsimenu, jo studijoje buvo galybė nuotraukų, kurias jis ruošė vienam žurnalui apie John Lindsay, dabartinį New Yorko burmistrą.

J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

GILĖ PO LIETAUS

Ar bemokėsi atsakyti, Kai po akiračius sudrumstusio lietaus Keleiviai, niekad nematyti, Nustebę tavo vardo klaus,

Kai molį čiulpdama gulėjus Po žingsniniais eisenos šarmotų valandų, Skaisti atsisukti į vėjus, Neišpurvintus žiedų?

Atvėrusi akis prilytas, Juokiesi pro verksmus, kad vėl gyva esi. Tegų pamato jaunas rytas, Kokia tu vienplaukė graži!

Keleiviai ir upeliai gėlūs Prabėgomis negal tau vardo sugalvot, Kai tu iš purvo atsikėlus Zadi net dangų suvilioi.

Rašytojos, pedagogės ir visuomenininkės J. Augustaitytės - Vaičiūnienės 70 metų sukakties minėjimas įvyksta rytoj, kovo 13 d. (sekmadienį) 6 val. vak. Jaunimo centre, Chicagoje.

* Vidurnaktį suskambėjo telefonas. Skambino iš New Yorko. Žodžiai buvo trumpi ir aštrūs. Tokie kafiški. Zuvo Vyta.

Prieš mane buvo naktis, kuri vis augo ir augo... Ir galvoju: greitis... Audėnaitė... Škėma... Mackus... Valaitis...

Ir taip greitkelyje motociklas pasauliui atėmė Vyta...

Kai naktis praugo mane, galvoju, kodėl tas motociklas negalėjo būti mano?.. Ir čia užlūžta mano plunksna.

LIETUVAITĖ KLASTINGOSIOS PROFESIJOS KELYJE

(Atkelta iš 1 psl.)

— Su maestro Aleksandru Kučionu operoje dirbu pirmą kartą. Jis partitūrą moka mintinai, Verdi stilių ir jo muziką žino išsamiai. Jo visos sugestijos tiek mano vienos repetitijose, tiek ir bendrose buvo labai teisingos ir padedančios. Taip pat turi daug kantrybės ir pasišventimo. Per 10 metų nepalikti operos, žinant, kad dirba su mėgėjais, tai yra tikrai didelė kantrybė. Tik jis ir yra tos operos vadovas!

— Kokie išpuščiai Chicagoje, kada čia teko debiutuoti ir kada vėl žadate pasirodyti mūsų mieste?

— Iš mūsų operos kolektyvo narių teko išgirsti, kad repetitijoms atvykote labai gerai pasiruošusi.

— Į kiekvieną repetitiją žiūriu kaip į koncertą ir už tai jaučiu atsakomybę, — baigė pokalbį Lilija Sukytė, atvira, nuoširdi, miela lietuvaitė, kiekvieną lietuvių, savo profesijos bendrąkeleivį šiltai vertindama ir gražiausiai apie jį atsiliepdama.

Aštuntą valandą vakare ji išskubėjo į O'Hare aerodromą, nes New Yorke jos laukė repetitijos ir pasirodymas kovo 10 d. "Parzival" operos spektaklyje, kurį stato Metropolitan. Šį savaitgalį Lilija vėl grįžta pas mus repetitijoms. Netrukus trijuose spektakliuose matysim jos sukurta Violetą mūsų scenoje. Jaunimo metų proga pasipuošiančią naujais, jaunais veidais.

VL. Ramojus

NAUJA KULTŪROS ERA

Vatikano susirinkimo nuostatai apie ėjimą su savo laikais

JUOZAS PRUNSKIS

Tik per kultūrą, per gamtos gėrio ir vertybių kultivavimą, žmogus pilnai įsijungia į žmonių, — skelbia Vatikano nutarimas apie Bažnyčią moderniojo me pasaulio.

Naujojo humanizmo gimimas

Pažymima, kad moderniojo gyvenimo aplinkybės taip pasikeitė savo socialiniais ir kultūriniais atžvilgiais, jog galima kalbėti apie naują žmonių istorijos erą. Tikslieji mokslai išvystė kritiškus sprendimus, psichologinės studijos giliau išaiškina žmogaus veikimą, istorijos mokslo palengvina žiūrėti į dalykus jų kintamumo ir evoliucijos atžvilgiu, papročiai darosi vienos, industrializacija su urbanizacija ir kitomis priežastimis kuria masinę kultūrą, atnešančią naujas galvojimo, veikimo, laisvės, saugumo, naujojo kryptis, tarptautinės prekybos išplitimas plačiai atidaro visiems įvairių civilizacijų lobius. Formuojasi daugiau universalinė kultūros rūšis, labiau išryškinti žmonių kultūros vienu, bet drauge išsugdoma specialius įvairių civilizacijų aspektus. Vystosi kultūrinė autonomija, bet drauge ir atsakomybės jausmas, ir mes esame akivaizdoje gimimo naujo humanizmo, būdingo atsakomybe prieš savo brolius ir prieš istoriją.

Kultūros dinamizmas ir ekspansija bei tradicijos

Akivaizdoje to yra turimos didelės viltys ateičiai, bet drauge ir susirūpinimas, kaip pavyks išspręsti kai kuriuos priešingumus. Pvz. ką daryti, kad didėję kultūriniai mainai, kurie turėtų vesti į naudingą dialogą tarp tautų, nesuardytų ligšiolinio gyvenimo, nesunaikintų išprotėvį paveldėtus išminties, nepakenktų atskirų tautų charakteriui? Kaip ugdyti naujosios kultūros dinamizmą ir ekspansiją, neprarandant gyvo ištikimumo paveldėtoms tradicijoms? Kaip mes galime greit ir progresyviai suderinti įvairių studijų sričių išsiskaidymą su būtinu sintezės tarp jų sudarymu ir su išlaikymu kontempliacijos, vedančios į gilesnę dalykų sampratą? Kaip padaryti visus žmones kultūros vertybių dalininkais, kai pajėgesniųjų kultūra darosi vis rafinuotesnė ir sudėtingesnė? Kaip suderinti kultūros besisavinamą autonomiją, neišugdomą gryną žemiškojo humanizmo sąvokos, priešingos religijai?

Medžiagos apvaldymas ir Sutvėrėjo kontempliacija

Ruošdamas atsakymą į šiuos klausimus, Vatikano suvažiavimo dekretas apie Bažnyčią moderniojo pasaulio primena reikala, kad krikščionys ieškotų ir galvotų apie dalykus, kurie yra aukščiau. Technologijai padedant, vystydamas, tobulindamas žemę žmogus vykdo Dievo planą, amžių pradžioje nužymėtą. Drauge jis klausia įsakymų Kristaus, liepusio pasivesti savo brolių tarnybai. Savo jėgas pašvęsdamas filosofijai, istorijai, matematikos ir gamtos mokslams, kultivuodamas menų, asmuo kelia žmonių į aukštesnį supratimą tiesos, gėrio ir grožio. Žmogaus dvasia, mažiau beapvaldoma materialinių dalykų, lengviau palinksta į Sutvėrėjo kontempliaciją, bet yra žmogui pavojus per daug pasitikėti dabarties išradimais, galvoti, kad žmogus jau nuo nieko nepriklausomas ir nebeieškoti aukštesnių dalykų.

Evangelija ir kultūros pažanga

Tačiau šie nelaimingi padariniai nebūtinai turėtų sekti iš dabarties kultūros. Evangelija nuolat atnauja žmogaus kul-

tūros gyvenimą, kovodama su nupuolimo klaidomis. Ji nepaliaujamai skaidrina ir kelia žmonių moralę, praturtina žmonių kultūrą iš aukščiau ateinančiomis vertybėmis, primena, kad pati kultūra privalo būti tobulinimo, visuomenės gerovės veiksmu. Kultūros vystymasis reikalauja laisvės ir autonomijos, kas turi būti nepažeidžiama, kol neišinama iš bendros gerovės linijos, kol nepažeidžiamos pavienio žmogaus ir visuomenės teisės. Moralės ir bendrojo gėrio ribose žmogus turi turėti laisvę ieškoti tiesos, reikšti savo nuomonę, praktikuoti savo paties pasirinktą meną. Ne vyriausybės uždavinys apspręsti civilizacijos kryptį; ji turi sudaryti sąlygas visiems ugdyti kultūrinį gyvenimą, net ir mažumoms.

Išryškinti visų kultūrinę misiją

Dabar galima visus žmones išlaisvinti iš vargo ir ignorancijos. Dėl to yra mūsų laikų pareiga uoliai siekti, kad būtų realizuota visų teisė pasiekti žmonišką ir socialinę kultūrą, kuri derintųsi su žmogaus asmeniu, nedarant diskriminacijos rasės, lyties, tautos, religijos ar socialinių sąlygų atžvilgiu. Visiems turi būti priemami kultūros gėriai. Viskas turi būti daroma, kad kiekvienas suvoktų savo kultūrinę misiją. Yra aplinkybių, kurios sunkina kultūrinį gyvenimą. Tai daugiausia liečia ūkininkus ir darbininkus. Reikia sudaryti ir jų kultūriniam gyvenimui palankios sąlygos. Dabar ir moterys reiškiasi įvairiose srityse; ir joms kultūrinis gyvenimas privalo būti lygiai priemamas.

Kultūros sintezė

Kultūros disciplinoms išsiskaidant, svarbu kultūros sintezė, kurioje pasiliktų vyraujanti vieta proto, valios, sąžinės ir broliškumo vertybėmis, kurios turi šaknis Dievuje ir kurios buvo nuostabiai Kristaus atnaujintos ir išskeltos. Tikintieji tegyvena glaudžioje vienybėje su savo laiko žmonėmis ir tesistengia tobulai suprasti jų mąstymo ir sprendimo kelius, kaip jų kultūros išraišką; lai tikintieji naujuosius mokslus ir teorijas sujungia su Kristaus morale ir mokslu, kad religinė kultūra ir dorovė eity žingsnis į žingsnį su mokslu ir naujatinėmis technologijomis pažanga. Seminarijų ir universitetų profesoriai tebendradarbiauja su kitų mokslų specialistais, pasikeisdami žiniomis ir pažinimo

Viktoras Petravičius Karaliai ir šventieji Iš sukaktuvinės parodos 69 meno galerijoje Marquette Parke, Chicago

mis. Teologijos mokslas tesiekia gilaus apreiškimo tiesos suvokimo, drauge nepamiršdamas artimo ryšio su savo laikais, kad palengvintų įvairių mokslų specialistams pasiekti geresnį tikėjimo supratimą.

Kultūrinė laisvė

Reikia turėti vilties, kad ir daugelis pasauliečių susilauks gilesnio formavimosi šventuosiuose moksluose ir pasišvęs jų studijoms, juos gilindami savo studijų ir darbu. Kad jie galėtų įvykdyti šį savo uždavinį, turi būti pripažįstama, kad visi tikintieji, kaip dvasiškai taip ir pasauliečiai, turi teisėtą tyrimų laisvę, minties laisvę ir laisvę, su nuolankumu ir tvirtumu, pasisakyti tuose dalykuose, kuriuose jie yra kompetentiški.

Eiti su savo laiko gyvenimu

Bažnyčia yra daug pasitarnavusi kultūrai, bet patyrimas rodo, jog kartais būna sunkumų

mokslo dalykus harmonizuoti su krikščionybės nuostatais. Tačiau tie sunkumai neturi pažeisti tikybinio gyvenimo. Jie turi tik paskatinti mūsų mintį giliau ir tiksliau tikėjimą pažinti. Teologai skatinami panaudoti kas-kart tinkamesnius metodus religinėms tiesoms perteikti laiko žmonėms. Sielovadoje reikia panaudoti mokslo atradimus, ypač psichologijos ir sociologijos, kad tikintieji būtų vedami į pilnesnį ir brandesnį gyvenimą.

Literatūra ir menas yra didžio svarbos dalykai Bažnyčiai. Reikia dėti pastangų, kad tuos dalykus puoselėjantieji žinotų, jog Bažnyčia vertina jų pastangas, palikdama jiems deramą kūrybos laisvę, kad jie galėtų pradėti draugiškesnius santykius su krikščioniškąja visuomene.

Bažnyčia pripažįsta naujas meno formas, pritaikytas mūsų laikams, atžymėtas įvairių tau-

tų ir kraštų charakteristikomis. Ir tos formos gali būti įvestos į šventoves, nes jos kelia mintį prie Dievo, jei tik jos derinasi su liturginiais reikalavimais.

*

Aukščiau išdėstyti Vatikano susirinkimo nuostatai mums atskleidžia Bažnyčios ryžtą eiti su savo dienų gyvenimu, aukštai vertinti kultūrinius laimėjimus ir naujas kryptis šioje srityje, drauge stengiantis tą visą pašventinti Kristaus atnešta dvasia.

Kultūrinė kronika

● Jaunųjų dailininkų parodos Čiurlonio galerijoje jury komisija. Dail. Balukienė, dail. Vytautas Virkau ir Bernardas Prapuolenis sutiko dalyvauti jury komisijoje, kuri atrinks geriausius kūrinius Jaunųjų dailininkų parodoje. Ji Čiurlonio galerijoje, Chicagoje, atidaroma kovo 19 d. ir tęsis iki kovo 29 d.

GYVAI PLINTA NAUJA KNYGA THE WAR AGAINST GOD IN LITHUANIA

Nauja išleista anglų kalba informacinė knyga apie persekiojamą Lietuvos Bažnyčią jau pirmomis dienomis susilaukė gyvo susidomėjimo. Pirmasis ir daugiausiai užsąkęs knygų — 100 yra kun. Stanislovas Norbutas, lietuvių parapijos klebonas Frackville, Pa., Elė kitų parapijų, mokyklų vadovų ir pavienių asmenų siūnia savo užsakymus knygos, kad galėtų įteikti vietos knygynams, įstaigoms ir žymiesiems asmenims. Tikima ir laukiama, kad ši seniai laukta knyga sėkmingai paplisis netik tarp Amerikos gyventojų, bet visame pasaulyje, kur vartojama anglų kalba. Maryland Books Co. išsiuntinėja šią knygą kelioms šimtams laikraščių recenzuoti ir paminėti. Tačiau svarbiausieji platintojai, bent pradžioje, turės būti patys lietuviai, kurie jau puikiai lig šiol pasirodė.

(L.K.)

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
2608 ir 2501 (Buvo 2439) W. 69 St.
Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737
3212 South Halsted Street
Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
Lietuvių bendrovė, kuri turi tolesnį siuntinių sąstį be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicago į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas geriausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis
E. ir V. Žukauskai

P. Janulis

KERTINĖ PARAŠTĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

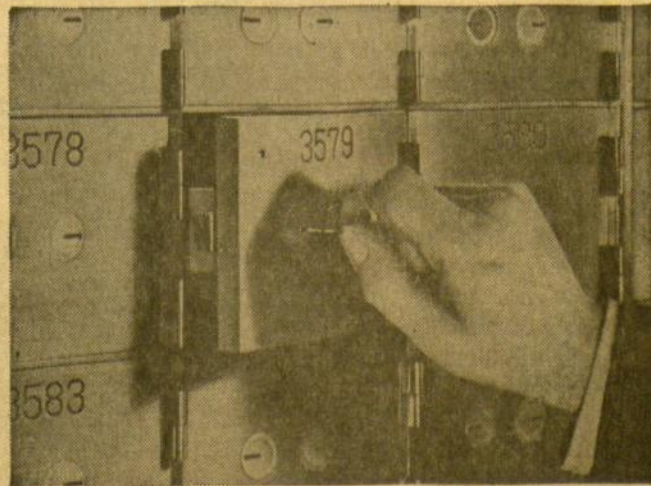
Įrašo rašytojo į pasaulines garseybes. Tiek pasaulio, tiek lietuvių literatūroje yra rašytojų, kurie yra premijom neatžymėti, o tačiau didesni už atžymėtus. Visa tai priklauso nuo daugelio dalykų, dažnai net ir nuo komisių, kurių vienai problema atrodo vienaip, o kitai kitaip, nes literatūra gi nėra matematikos formulė, nors, žinoma, bendras mastas neginčytinas.

Antrojo Kultūros kongreso metu rašytojas Jurgis Jankus

pabrėžė, kad nėra prasmės pasisakyti prieš premijas ir konkursus, kol yra kas jas ima ir kas skiria. Gi mūsų nuomone, ne tik nereikia kovoti, bet reikia džiaugtis. Tai yra viena iš stiprinančių injekcijų mūsų sunkiai vegetuojančiam literatūriniam gyvenimui. Jeigu be konkursų ir premijų neapsieina didžiosios tautos savoje žemėje, kur literatūra, atrodo, galėtų klestėti ir be premijinių injekcijų, tai ką bekalbėti apie mus mūsų sąlygose.

● Balstogės Mokslo draugija išleido Lietuvos mylėtojų (1883—1963) dedikuotą veikalą "Litewski ruch narodowy - kulturny w XIX wieku" (Lietuvių tautinis - kultūrinis sąjūdis XIX šimtmety). Autorius Jerzy Ochmanskis. Turiny: Lietuvių tautinio atgimimo istoriografija, Feodalinių laikų lietuvių tautos

sudėtis XVI—XIX a., Lietuvių tautos atgimimo pradininkai - bajorai nuo XVI a. pabaigos iki 1863 metų, 1864—82 m. tautinio atgimimo sąjūdžio priežastys ir pradžia, Lietuvos mylėtojai (1883—1890), Iš lenkų - lietuvių santykių Aušros laikotarpio. Yra santrauka lietuvių kalba.

Safe Deposit Boxes

Sis skelbimas ypatingai bus jums svarbus, jei jūs laikot savo brangenybes be apsaugos, ten kur jos gali būti sunaikintos ugnies, pavoktos ar pamestos.

District Savings ką tik įsigijo 25% daugiau seifo voltų. Šis padidėjimas tik pademonstruoja mūsų pastangas suteikti jums kaip galima geresnį patarnavimą. Visi standartinio dydžio voltai kainuoja \$4.00 metams.

TURTAS VIRŠ \$29,000,000

"where people make the difference"

DISTRICT SAVINGS

3430 South Halsted / Chicago / Phone 523-2800
Assets over \$29,000,000 / A. J. Auers, President

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS, ORO VESINTUVAI — SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western PRosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 v.v.

MARQUETTE PARK -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

TEL.: GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymiausių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia bendrove, bet stengiamės būti stiprūs finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbai ir finansais, kad galėtumėte geresnį gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktoriaus tarybos ir bendrovės prezidentas

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance
- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps
- Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service
- Two Large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

POETO GYVENIMAS SCENOJ

Keletas susipažinimo minčių matyto spektaklio proga
SAULĖ JAUTOKAITĖ

Aštuonioliktojo šimtmečio anglų poetas Wordsworth poetą apibūdina kaip žmogų, kalbantį žmonėms. Poetas — žmogus turįs didesnę troškimą, didesnę žmogiškosios prigimties pažinimą ir gilesnį įžvalgumą į žmogaus sielą, negu yra įprasta rasti kituose žmonėse. Jis drįsta pasakyti tiesą ir ją net sukurti, kur jos neranda. Poetas yra ne tik tiktai tiktas, jungąs visą žmonių, bet taip pat ir saugotojas ir priminėjas amžių žmogaus vertybių. Poezija žmogui nėra kaip novelė, kurią žmogus pradeda skaityti ir pabaigia, bet priešingai, poezija yra neišsibaigianti. Ji yra nemirštanti ne vien todėl, kad karta po kartos ją skaito, bet ir todėl, kad sykį ją perskačius, tikroji poezija pasilieka skaitytojo mintyse ir širdyse. Pažindama mūsų vaizduotę ir išjudindama protą, poezija sujungia realųjį gyvenimą su iliuziniu. Jos magika yra tame, kad perkelta žodžio prasme, vaizdo pakeitimu arba gražiu palyginiu mūsų pažėgia mus praturtinti dvasiniu grožiu.

Paėmus angliškojo pasaulio poezijos antologiją ir pažvelgus į chronologinį autorių sąrašą, pamatysime, kad anglų poezija prasideda su keturioliktojo šimtmečio anglų poezijos tėvu Geoffrey Chaucer. Jį seka tokie didieji kaip Shakespeare, Milton, Blake, Wordsworth, Tennyson, Whitman, per kitus, per Dickinson, Yeats, Frost, Eliot, Owen ateinant iki Dylan Thomas — iki mūsų dienų. Nors Dylan Thomas iš stambiausių figūrų yra pats jauniausias, tačiau jau kritikos įrikuotas nemirštantiųjų eilėse. Kaip tik dabar šio poeto gyvenimas yra pristatomas Goodman teatro scenoje, Chicagoje. Vaidinimas, parašytas Sidney Michaels, atvaizduoja poetą Dylan Thomas paskutiniuosius jo gyvenimo metus.

Dylan Thomas (1914—1953) gimė Wales, Anglijoje, kur praleido savo jaunystę, iš pradžių dirbdamas kaip žurnalistas, vėliau rašęs filmų skriptus, ir paskutiniuosius savo trumpo gyvenimo metus važinėjo po Amerikos kolegijas bei universitetus, skaitydamas ten su didžiausiu pasisekimu savo poeziją. Goodman teatro scenoje vaizduojami fragmentai, paimti iš paskutiniųjų poeto Thomas gyvenimo dienų, juos atrenkant daugiausia iš Amerikoje praleisto laiko. Kad poetas buvo ir yra amerikiečių labai mėgiamas, patvirtina ir spektaklinę prisiurkusi pilna salė žiūrovų, nors ir paprastą darbo dienos vakarą.

Kilus nesutarimams Thomas šeimoje, poetas išeidavo apbendravę su jūrininkais ir uosto darbininkais, kuriuos jis laikė savo draugais. Neturėdamas pakankamai finansinių išteklių savo šeimai išlaikyti, žmonai prieštaraujant, poetas išvyksta į Ameriką ir pasileidžia per ją su literatūros paskaitomis ir savosios poezijos recitaliais. Turėdamas čia didelį pasisekimą, uždirba nemažą sumą pinigų, kurių vis niekaip nepajėgia persiųsti per plačiuosius vandenius į namus savo šeimos išlaikymui. Besilankydamas Amerikoje, nuo per didelio kiekio alkoholio sušė. Gydytojų uždraudus, nustoja kuriam laikui gerti, bet vėliau vėl palūžta. Miršta New Yorke smegenų pažeidimu. Kūnas parvežtas Anglijon ir palaidotas gimtajame Wales.

Dylan Thomas pavadintas pripažintas didžiausiu dvidešimtojo amžiaus anglų poetu. Jis buvo mėgiamas ir populiarius ne tik kaip gabus poetas ir kalbėtojas, bet ir kaip žmogus su geru sąmojumi ir kitokiais savo būdo spalvingumais. Nesvarbu

kokiame blaivumo laipsnyje bebūdavo, vis poetas neprarasdavo jam charakteringo sąmojaus ir poetiškumo. Jo kalba būdavo visada laki ir stipri. Poetas nevengdavo pasakyti tiesos į akis, nežiūrind pokalbio partnerio ambicijų, turto ar visuomeninės padėties. Nors Dylan Thomas pasakotų ir gana "riebius" juokius, net ir tada jis nepraranda klausytojų pagarbos, nes pro visa tai vis dėlto atsiskleidžia tikrasis, genialusis poetas, žmogus, savyje sutalpinęs girtuoklį, poetą ir vaiką.

Jo poezijoje labai stipriai atsispindi gimtojo mažo pajūrio miestelio gamtovaizdis. Būdamas dvidešimties metų, debiutuoja pirmąja savo knyga "Aštuoniolika poemų", o sulaukęs dvidešimt penkerių, parašo autobiografinę poemą "Portrait of the Artist As a Young Dog". Thomas vartoja juslinį žodyną, kuriame jaučiama stipri Freudo psichologijos įtaka. Pagrin-

Dylan Thomas Frasconi piešinys

dine jo poezijos tema yra gimimas ir mirtis. Poeto dvasioje kyla didžiausias nerimas, vien tik pagalvojus, kad užgimęs kūdikis užaugs, numirs ir praeis kaip nebuves. Pats poetas šalia savo prigimties įdingos ekstravagancijos ir genialumo jaučia kažkokį paties pražuvimą, sakydamas "...shining brighter than every other star, and about to explode".

Gal būtų, pagrindinė jo alkoholio pasimetimo ir siautėjimo priežastis yra jo giliai pergyventas vienišumas. Jis nuolat kartoją "Aš esu vienišas, vienišas, vienišas". Nors jis myli būti, myli žmogų — turtingą, vargšą, kilmingą ir paprastą. Jo paties žodžiais "Aš myliu viską". Bet kartu poetas nori nuo to visko pabėgti, net nuo savo šeimos, nuo žmonos ir nuo savo poezijos.

Poeto Dylan Thomas charakterį minėtame Goodman teatre nepaprastai meistriškai atvaizduoja svečias aktorius Jerome Kilty. Kartais negalima net įtikėti, kad tai ne gyvenimas, o tik scenos vaidinimas. Kitas roles išpildo kiek silpniau patys Goodman teatro dramos aktoriai.

Visi poetiškai nusiteikę ir mėgstantys scenoje gilesnę mintį, spektaklinę nuėję, nesigailės susitikimo su genialuoju poetu Dylan Thomas. Paskutiniai spektakliai Chicagoje šiandien ir rytoj — kovo 12-13 d.

Sąžiningas Patarnavimas
REAL ESTATE — INCOME TAX
DRAUDIMO IR KT. REIKALAIŠ
A. & L. INSURANCE AGENCY
AND REALTY
A. LAURAITIS
4645 S. Ashland Ave., LA 3-8776
(Currency Exchange patalpose)

Nobelio mokslo premijų 1965 metų laimėtojai. Iš kairės į dešinę: Robert Burns Woodward (chemija), Julian Schwinger (fizika), Richard Feynman (fizika), Francois Jacob (medicina), Andre Lwoff (medicina) ir Jacques Monod (medicina).

NOBELIO MOKSLO PREMIJŲ
1965 M. LAUREATAI

DR. V. LTS

Trys fizikos teoretikai — Sin-itiro Tomonaga, japonas, Julian Schwinger ir Richard Feynman, amerikiečiai, 1965 metų Fizikos Nobelio premiją pasidalino lygiomis. Šitie mokslininkai davė didelį įnašą kvantų elektrodinamikos papildyme. Nobelio premijos paskyrimas fizikos teoretikams rodo nepaprastą kvantų elektrodinamikos svarbą. Mokslininkai nustatė santykį tarp elektromagnetinio lauko reiškinio ir to lauko elektronų. Šitaip yra pasiektas relatyvumo, kvantų ir vadinamos lauko teorijos suderinimas. Šitie laimėjimai rodo vis gilesnį atomo struktūros pažinimą. Tomonaga davė matematinį šitų studijų pavidalą. Tolimesni problemų tyrimai vyko nepriklausomai vienas nuo kito. Schwinger ir Feynman be kitų pagerimų yra gavę Einsteino premiją. Feyn-

manas yra prisidėjęs prie atominės bombos išvystymo.

Robert B. Woodward, Amerikos biochemikas, turi didelių nuopelnų daugelio natūralių medžiagų sintezėje. 1944 metais jis pagamino dirbtiniu keliu chininą. Šitam tikslui jis panaudojo pigią medžiagą benzaldehidą. Chininas priklauso prie alkaloidų grupės. Alkaloidai yra organinės daugelio augalų bazės. Beveik visi alkaloidai vienaip ar kitaip veikia žmogaus nervų sistemą. Tam tikri alkaloidai (pvz. chininas, codeinas) yra vaistai. Didelė alkaloidų dalis (pvz. strychninas) gryna forma didesniame kiekyje yra stiprūs nuodai. Strychniną sintetiskiu keliu taip pat pagamino Woodward. Prieš aukštą kraujo spaudimą Woodwardas sintetiniu keliu išvystė alkaloidą reserpiną. Woodwardas prisidėjo ir

prie antibiotikų išvystymo. Sintetiniu keliu jis pagamino antibiotiką patuliną. Bet patulinas, kaip žalingas žmogaus organizmui, medikamento statusą neįgijo. Toks pat likimas ištiko ir kitą Woodwardo sintetiskai pagamintą antibiotiką desoxytetracycliną. Šitą nukonkuravo terramycinas.

Woodwardas įsilaužė į prieinksčių hormonų chemijos sritį. Anais laikais kilo didelis cortisono pareikalavimas. Gydytojai pastebėjo didelį jo veiksmingumą prieš reumatizmą. Bet cortisono buvo gaunamas tik iš natūralių šaltinių, būtent, iš gyvulių liaukų. Natūralių šaltinių neužteko. Woodwardas ir bendradarbiai išvystė sintetinį cortisono gaminimo kelią iš pigių medžiagų. Woodwardo mokslo darbų vainikavimu yra laikoma chlorofilo sintezė. Chlorofilas yra lapų žalumo komponentė. Žalieji augalai chlorofilo pagalba gali atsorbuoti saulės šviesą ir transformuoti cheminę energiją. Woodwardas yra prisidėjęs ir prie peptidų sintezės. Už mokslo darbus jis yra gavęs daug įvairių atžymėjimų.

Medicinos arba fiziologijos Nobelio premiją yra gavę trys prancūzų profesorai: Francois Jacob, Andre Lwoff ir Jacques Monod. Visi trys dirba Paryžiaus Pasteuro institute ir universitete. Monod daugiausia domėjosi bakterijų augimo ir prisitaikymo problemomis. Lwoffas nustatė, kad prie tam tikrų sąlygų bakterijos gamina virusus. Šitą problemą toliau tyrė Lwoff mokinsys Jacob.

Trys prancūzų mokslininkai — Lwoff, Monod ir Jacob — įrodė, kad celė turi dviejų rūšių genus. Viena rūšis yra struktūriniai genai. Šitie nustato celės enzimų amino rūgščių sudėtį. Kita celės genų grupė yra regulatoriniai genai. Šitie genai skatina struktūriniams ge-

nams enzimų sintezę. Regulatoriniai genai turi reguliuojamą veikimą struktūrinių genų atžvilgiu. Be regulatorinių genų vyksta per didelę celės enzimų sintezę. Regulatoriniai genai taip pat yra dviejų rūšių: sig-

nalo davėjai arba represoriniai genai ir signalą priimančys arba operatoriniai genai.

Mokslas, kuriame šitie trys prancūzų profesorai turi didelių nuopelnų, vadinasi molekulinė genetika. Šitas mokslas tiria gyvybinius klausimus.

Ką dovanoti vaikui?
Nauja lietuviškų pasakų knyga!

Senolės Pasakos

Puošnus išleidimas, 14 spalvotų dail. Stančikaitės piešinių, kieti spalv. viršai, žodynelis, 192 p. Kaina \$3.50.

Cekl ar orderį siųsti autorei: Sonė Tomarienė, 1945 Maple, Evanston, Ill. 60201

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
NAUJU PARDAVIMAS • VARTOJAMŲ TAISYMAS • GREITAS PATARNAVIMAS • GARANTUOTA • KREDITAS
2412 WEST 71st St., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. — 471-2446

SKIP'S Self Service
LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
MARCH — KOVO 10, 11, 12 D. D.

BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth \$5.29
STOCK 10 YEAR OLD V.S.O.P. IMPORTED BRANDY	Fifth \$4.98
BARON VON KUEG V.S.O.P. GERMAN BRANDY	Fifth \$3.89
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth \$4.89
CINZANO IMPORTED Dry or Sweet VERMOUTH	Fifth \$1.39
CUSENIER IMPORTED CHERRY or APRICOT LIQUEUR	Fifth \$3.09
CORDIAL MEDOC LIQUEUR	Fifth \$5.98
POPULAR BRAND OF IMPORTED Canadian 86 Pf. Whisky	Fifth \$4.29
IMPORTED POLISH HONEY WINE	Fifth \$1.69
PABST BLUE RIBBON BECK BEER	Case of 24-12 oz. Throw away bottles Case \$3.39

Žiema praeina - vasara ateina!

Mieli tautiečiai, dabar pats laikas aprūpinti Jūsų giminaičius Lietuvoje vasarinę aprangą. Įdant Jums nereikėtų sukti galvos kombinuojant, kas siūstina, mes čia sudarėme kelis specialius siuntinius, kuriuose yra visa tai kas vertinga, reikalinga, naudinga, gražu ir vienkart džiugu gauti.

Laumės Juosta (I)
Susegamas vilnonis mot. arba vyr. nertinis: Vyr. arba mot. nailoninės kojinės: Viln. angliška medž. vyr. arba mot. kostiumui — 3½ jardo; Itališkas nepermatomas gražių raštų nailonas suknelė — 4 jardi; Vyr. arba mot. batukai; Itališkas vyr. arba mot. nailoninis lietpaltis; Vyr. arba mot. lietsargis; Perly karoliai arba šilk. kaklaraištis: vyr. arba mot. baltinių pora: ir Vasarinė blizkūtė arba vyr. marškiniai.

Kaina tik \$89.50 su pasiuntimu ir muitu.

Kastytis (II)
Viln. angliška vyr. kost. medžiaga Boston arba herringbone 3½ j.: Vyr. nailoniniai išėginiai marškiniai; Vyr. pusbačiai; Vyr. Ital. nailoninis lietpaltis; Vyr. prie kostiumo pritaikintas kaklaraištis; Vyr. nesusedvinčios kojinės; 6 gražios nosinės; ir Byro amžinas pieštukas.

Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Juraitė (III)
Mot. kostiumai arba vasariniam paltui 3 j. vilnonės angl. medž.; Itališko nepermatomo puikaus nailono suknelė — 4 j.; Vilnonis nertinukas be rankovių; balti arba lakuoti batukai; švelnaus nailono kelnaitės ir apatinukas su pagražinimais; 2 poros nailono kojinių; Itališkas mot. nailoninis lietpaltis; dailus rankinukas ir šilkinė skarelė.

Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Jungtinis Kastyčio ir Juraitės siuntinys kainuoja tik 130 dol., nes susitauo 9 dol. pasiuntimo išlaidų.

Tebesiuočiami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10½ jardo angl. viln. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jardu nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suknelėms už 45 dol.; ir M-13 vertingas augšto kaloriteto maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageldaujamų dovanų iš mūsų katalogų arba Jūsų pačių supirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius išskyspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinos Sovietinio muto išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą: B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.

421, Hackney Road
London, E. 2., Great Britain

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siunttos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030, Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinskis, 124 Park Str., Sudbury, Ont., Canada.

4½%
Visų rūšių
taupmenoms
4 kartus
metuose

Taupmenos įdėtos iki 15 dienos mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

Paskolos namams įsigyti ar taisyti
TURTAS VIRŠ \$100,000,000.00
REZERVAI VIRŠ \$9,500,000.00

Bendrovė iš seno vedama tėvo ir sūnaus
JUSTIN MACKIEWICH
Direktorių Tarybos Pirmininkas
JUSTIN MACKIEWICH, Jr.
Prezidentas

VALANDOS:
Pirmadieniais 9 iki 8 v. vak.
Antradieniais 9 iki 4 v. vak.
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak.
Penktadieniais 9 iki 4 v. vak.
Šeštadieniais — 9 iki 12 val.

STANDARD FEDERAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Telef. — Virginia 7-1141

Nauji leidiniai

• AIDAI, 1966 m., vasario mėn., nr. 2. Daug kam ir daug kuo, politika ir dailinai kultūra besirūpinantiems ir įvairiais požiūriais besiginčijantiems, Stas'o Lozorainio šio numerio įvadinis raštas yra pavyzdys: trumpa, ir drąsa, aiškiai bei paprastai pasakyta politinė ir kultūrinio bendradarbiavimo tema, ką mūsų daugelis pastarųjų laikų mėgsta velti kažkokio pseudodialektiško miglono. Vertas dėmesio ir jaunimo metų temas: Pr. Gaidamavičiaus straipsnis apie jaunimą dyje kultūrų sankryžoje. Autorius straipsnį baigia šiomis išvadomis:

"Vyresniosios kartos misija šiuo metu yra ne smerkti, o suprasti jaunimą ir jam padėti atrasti kelius į lietuviškąją kultūrą, kur būtų pakankama sudaryti pagrindinei bazei į kultūrų pusiausvyrą. Jaunimo gi uždavinys — turintis saugoti turimas kultūrinis lobas ir suformuoti tokiu būdu tipą, kuris būtų universalus savo kultūrinio platumo ir lietuviškas savo individualumo bei savo ištikimybės tautai, iš kurios gelmių yra atėjęs gyventi."

"Tam jaunimui, kuris jausdamas silpnasias lietuvių kultūros puses bando dezertyuoti ir vienašališkai įsilieti gyvenamo krašto kultūrai, tebūnie priminti žymaus kanadiečio, Akadijos universiteto rektoriaus, šie taikūs žodžiai: "Nėra sėkmesio ir nekūrybiškesnio žmogaus, kaip tas, kuris paneigia savo tėvų palikimą. Šimtanuošimtinis amerikietis ar kanadiečiai paprastai yra tas, kuris sąmoningai užšlopino svetimą savo kilmę tam, kad laimėtų materialinės naudos savo plačiai skelbiamu lojalumu. Iš tokio patriotizmo (protituted patriotism) maža tėra vilties su laukti kilnių dvasinių vasių. Apgailestina, kad daugelis angliškai kalbančių piliečių tebesilaiko nežinojimu paremtos prielaidos, jog svetima kilmė yra natūrali menkavertis kūno žymė. Tas, kuris taip mano, yra dvasinis padavus (mental hoodlum) — ar tai būtų teisininkas, milijonas pulkininkas, ar bažnyčios vyskupas. Ko mums skaudžiai reikia, tai pakankamai sveiko proto išvėgti turtinga tautinių dovanų įvairumą šioje žemėje ir tą stiprybę, kurią gali teikti individui savo tautos šaknis (Canadian Overtones, Winnipeg 1935)."

Teologijai, filosofijai ir istorijai šiame numeryje atiduota duoklė dr. V. Gidžiūno, OFM, straipsniu apie skėtimą ir skėtimus Lietuvoje.

Grožinės literatūros puslapiuose: Aloyzo Barono šių dienų situaciją užgriebianti novelė ir geras pluoštas Albino Baranausko eilėraščių. Tiek Albino Baranausko šiuo metu daug kur skelbiami eilėraščiai, tiek Mariaus Katiliškio spaudoje randama ir kai kuriomis progomis išgirsta poezija yra įdomus dabarties mūsų literatūros reiškinys, kada vardą įsigiję prozaikai, staiga pradeda reikštis ir kaip poetai.

Po viso to, kas lig šiol apie Salomėją Nėrį prirašyta, be abejonės visiems dar labai įdomu skaityti "Aiduos" ir Mykolo Vaitkaus atsiminimus apie šią mūsų poetę, ypač žinant, kad Vaitkus yra tikras atsiminimų rašymo meistras. Šiame numeryje Vaitkaus nėriški atsiminimai dar tik pradeda.

Apžvalgų skyriuje aptariama Lapinsko, Stempuzienės ir Vaznelio plokštelės, Kazio Almeno debiutinis romanas "Upė ir rytas, upė ir šiaurė" ir kit.

• LIETUVIŲ KALBOS PRATI-
MAI. Mokyklai ir namams. I sąsiuvinis. Paruošė Domas Velička, Pedagoginio lituanistikos instituto lietuvių kalbos lektorius. Išleido Pedagoginis lituanistikos institutas JAV Lietuvių bendruomenės Centro valdybos išdėm, 1965 metais Chicagoje. Leidinys spausdintas rotatoriumi. 60 didelio formato puslapių, kainą \$2. Užsakyti galima šiuo adresu: Pedagoginis lituanistikos institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Ieškant naujų būdų ir naujų metodų bei priemonių lietuvių kalbos mokymui, čia pateikiamas pratimų sąsiuvinis, manytume, gražiai patarnauja. Jis ypač pravers tiems, kurie neakivaizdinio būdu siekia išieiti aukštesniosios lituanistikos mokyklos kursą. Bet ir šiaip kasdieniniame lietuvių kalbos žodyje ir raštu vartojame Pratimus sukaupia ta medžiaga gali būti labai praver-ti. Šitas Pedagoginio lituanistikos instituto užmojis labai sveikintinas, ypač dar ir dėl to, kad atitejęs Institutas, kaip įvade pasisakoma, žada išieiti panašių pratimų pavidalę morfologijos bei rašymo ir sintaksės dalykus.

Šiame pirmajame išleistame sąsiuvinyje nagrinėjamas lietuvių kalbos garsynas, arba fonetika.

Jaunųjų dailininkų klubas rengiasi parodai, kuri Ciurlonio galerijoje, Chicagoje, atidaroma kovo 19 d. Iš kairės į dešinę: Vida Stankienė, Petras Aleksa, Elda Rundzaitienė, Zita Sodelkienė, Juozas Mikelevičius, Dalė Ancevičienė, Nijolė Banienė ir pirminkas Valentinas Ramonis - Ramonaitis.

Nuotrauka Vyt. A. Račkauskio

JAUNIMO POŽIŪRIS Į LIETUVIŲ LITERATŪRĄ

Su Jaunimo metų paskelbimu jaunimas aktyviau pasirodo lietuvių tremties gyvenime, tiek politiniame, visuomeniniame, tiek ir kultūriniame. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimų eilėje daug kur pagrindiniais kalbėtojais buvo jaunosios kartos atstovai. Vasario 19 d. Kultūrinis subatvakaris Bostone buvo taipgi jaunimo subatvakaris. Jaunimas jį pravedė, jaunimas atliko programą, apie 50% dalyvių sudarė jaunimas. Tik pačiose diskusijose dalyvavo ir senimas.

Pirmoji prelegentė stud. Nijolė Vaidaitytė savo temą pavadinė: "Pesimizmas moderniojo lietuvių literatūroje". Ji klausė, ne kas yra lietuviybė, o kas yra mūsų kultūra, muzika, menas ir pan. Kuo šiandien skiriasi tremties lietuvis rašytojas nuo amerikiečio rašytojo? Ties klausimai dažnai iškyla pasikalbėjimuose su kolegomis amerikiečiais. Visoj šių dienų lietuvių poezijoje, anot prelegentės, ryškūs pesimizmas, rezignacija. Jasmantas Nagys apie skausmą ir liūdesį. Ragys, suknubęs ant nuplėšto popieriaus lapo, verkia, prisimindamas patrankų dundėjimą, dūmus, gaisrus, apkrutimą ir alkumą. Julija Švabaitė kalbanti apie kančią, sielvartą, kraujuojančius žmones, apie ilgą ir baisią naktis, kurių kančioje šaukiasi mirties. Vladas Slaitas savo rezignacijos kalbą kone vien tik apie atsivėkinimą ir atsiskyrimą. Kazys Bradūnas lemtį priima taip gi gana bailiai. Ir kiti nematą šypsenų veidus, o tik kaukes ir kaukes. Šie apibūdinimai tinka visiems lietuviams poetams. Amerikiečiai, girdi, rašą apie viską ir su šypsena.

Stud. Algis Antanavičius pasiskaitė ištrauką iš Mariaus Katiliškio apie sausrą. Savo žodyje toliau jis dėstė, kad mūsų mažėjančias kultūrinis potencialas. Kartų dvikovoje jaunimas bijas, kad iš jo bus viskas atimta. Kartų dvikova buvo, esanti ir būsianti. Senimas nepažįstas jaunimo ir jų aspiracijų, o jaunimas senimo. Senimas nelankas jaunimo stovyklų, todėl ir nepažįstas jų rūpesčių, idėjų ir

Stud. Algis Antanavičius pasiskaitė ištrauką iš Mariaus Katiliškio apie sausrą. Savo žodyje toliau jis dėstė, kad mūsų mažėjančias kultūrinis potencialas. Kartų dvikovoje jaunimas bijas, kad iš jo bus viskas atimta. Kartų dvikova buvo, esanti ir būsianti. Senimas nepažįstas jaunimo ir jų aspiracijų, o jaunimas senimo. Senimas nelankas jaunimo stovyklų, todėl ir nepažįstas jų rūpesčių, idėjų ir

Stud. Algis Antanavičius pasiskaitė ištrauką iš Mariaus Katiliškio apie sausrą. Savo žodyje toliau jis dėstė, kad mūsų mažėjančias kultūrinis potencialas. Kartų dvikovoje jaunimas bijas, kad iš jo bus viskas atimta. Kartų dvikova buvo, esanti ir būsianti. Senimas nepažįstas jaunimo ir jų aspiracijų, o jaunimas senimo. Senimas nelankas jaunimo stovyklų, todėl ir nepažįstas jų rūpesčių, idėjų ir

Stud. Algis Antanavičius pasiskaitė ištrauką iš Mariaus Katiliškio apie sausrą. Savo žodyje toliau jis dėstė, kad mūsų mažėjančias kultūrinis potencialas. Kartų dvikovoje jaunimas bijas, kad iš jo bus viskas atimta. Kartų dvikova buvo, esanti ir būsianti. Senimas nepažįstas jaunimo ir jų aspiracijų, o jaunimas senimo. Senimas nelankas jaunimo stovyklų, todėl ir nepažįstas jų rūpesčių, idėjų ir

Daug sutapysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. PR 6-8998

gyvenimo. Komformizmas auga visur. Tačiau balsų dauguma nieko nebuvę sukurta. Laisva kūrybinė sąlyga esanti reikalinga visiems kūrėjams. Kultūros žlugimas prasideda, kai taikomasi prie komformizmo.

Antanas Saulaitis, SJ, suminėjo faktą, kad jaunimo stovykloje, prie partizanų kapo, praėitą vasarą buvę bandyta pastumti žvakes ir pasiūkti. Vis dėlto daugelis į tai pažiūrėjo kreivai.

Diskusijose pasiskaitė rašytojai Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras, inžinieriai — Romas Veitas, Jonas Mikalauskas ir kiti. Anot jų, kūrėjas rašas tai, ką jis išgyvena ir jaučias. Surenkė rašytojai giliau ir rimčiau mąstą, kas atsispindi ir jų kūryboje. Juokas esąs tik valdinė ir tarybinė kūryboje, kada ir verkiantiems įsakyta juoktis.

Nesimu spręsti, ar čia ir šio jaunimo pareikštos mintys atstovauja visą jaunimą. Bet vis dėlto džiugu, kad jaunimas bandė panagrinėti mūsų literatūros klausimus. Kaip pati Vaidaitytė sakė, ruošdamasi šiai temai, yra praleidusi eilę vakarų, skaitydama lietuvių poeziją. Tikėjime, kad ir daugiau panašių skaitytojų atsiras. Su šiuo prelegentės pareiškimu sutinkame, bet vis dėlto jos žvilgsnis į tremties lietuvių poeziją buvo paviršutiniškas ir negilus. Abejotina taigi jos išsamiai pažinimu ir amerikiečių poezijos. Jeigu būtų amerikietiškoji giliau

pažinta, palyginimas būtų gal kiek kitoks. Be to, yra žmonių, kurie pas savuosius visados ieško neigiamybių, iš dulkės bando sukelti visą dulkių debesį. Norint būti teisėju, kritiku ar vertintoju, reikia visur gilesnio pažinimo, išmąstymo, o tik tada jau galimas objektyvus vertinimas ir sprendimas. Tačiau nežiūrint šio paviršutiniškumo, tenka džiaugtis, kad jaunimas pradeda domėtis, skaityti, svarstyti ir vertinti. Su gilesniu literatūrinio įžvalgumu, su ilgesniu svarstymu ir tas vertinimas artės prie tikrovės. Mūsų šių dienų gyvenime reikia ne amerikietiško "keep smiling", o pa-

pažinta, palyginimas būtų gal kiek kitoks. Be to, yra žmonių, kurie pas savuosius visados ieško neigiamybių, iš dulkės bando sukelti visą dulkių debesį. Norint būti teisėju, kritiku ar vertintoju, reikia visur gilesnio pažinimo, išmąstymo, o tik tada jau galimas objektyvus vertinimas ir sprendimas. Tačiau nežiūrint šio paviršutiniškumo, tenka džiaugtis, kad jaunimas pradeda domėtis, skaityti, svarstyti ir vertinti. Su gilesniu literatūrinio įžvalgumu, su ilgesniu svarstymu ir tas vertinimas artės prie tikrovės. Mūsų šių dienų gyvenime reikia ne amerikietiško "keep smiling", o pa-

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylo, tafetą, aksomo, ANGLISKŲ MERZIAGŲ palatams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atdara kasdien ir sek. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmą uždaryta
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę
Jefferson St. Chernin's aikštėje

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ - DOVANAS Į USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	IN 7-4465
NEW YORK, N. Y.	78 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	314 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA	631 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENSTOWN, PA	126 TILGHMAN STREET	DE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y.	38 HUDSON AVENUE	232-2942
LOS ANGELES 4, CAL	107 SO. VERMONT AVENUE	DU 5-5550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, NEW YORK	701 FILLMORE AVENUE	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	1604 JES CAMPAN AVENUE	TO 8-0298
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	HE 5-6368
SYRACUSE 7, N. Y.	1200 SOUTH AVENUE	GR 5-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JES CAMPAN AVENUE	TO 9-3980
SO. BOSTON, MASS.	396 W. BROADWAY	AN 8-1120
TRENTON 10, NEW JERSEY	1152 DEUTZ AVENUE	EX 2-0306

traukiančios dinamikos, kuri uždegtų ir kultūrinį gyvenimą vartų pirmyn.

Paulius Zičkus

Pristatome Visokių Rūšių
STATYBAI IR NAMŲ
PATAISYMI MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.
Rastinė atdara kasdien nuo 8 val ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginiai 7-7258-59

PAPUOSKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.
DAR SUSPESIMĖ PAGAMINTI ŠVENČIŲ
SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass".
PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.
STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylo, tafetą, aksomo, ANGLISKŲ MERZIAGŲ palatams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.
616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atdara kasdien ir sek. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmą uždaryta
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę
Jefferson St. Chernin's aikštėje

FOTOGRAFAS
ŽAVIOMS NUOTAKOMS

THE Paul STUDIO

home of MODERN photography

Gowns by Martha
PORTRAITS • CANDIDS
3213 South Morgan St. YA 7-5858

Taupykite

MES MOKAME
4 1/2
ANT VISŲ SASKAITŲ %

Daugiau kaip 50 metų
sąžiningai patarnaujame
lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas
4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

VANDER WAGEN

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA

3605 West 63rd St. PORTsmouth 7-8020

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą ir ketvirtą 3-9 val., antrą, trečią ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2 % Naujas ankštas dividendas mokamas už investavimą sąskaitas

PINIGAI INESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v.
PIRMAD ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v.
SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

Sofija Pacevičienė

Sv. Kalėdų naktis

Kultūrinė Kronika

• Lietuvių dailininkė Sofija Pacevičienė, gyvenanti Romoje, karts nuo karto su savo darbais dalyvauja įvairiose parodose, atkreipdama į save meno mylėtojų dėmesį. Praėjusių Kalėdų laikotarpiu ji dalyvavo Romoje, Condotti galerijoje, surengtoje tarptautinėje Kalėdų temos parodoje. Savo darbus ten buvo išstatę dvidešimtys tautų dailininkai. Be kita ko, šia proga galerijoje buvo regimi amerikiečio Thomas Ritter, rumuno Eugenio Dragutesco, belgo Marcel Denis, šveicaro Carl Pickert ir kiti darbai.

Taipgi neseniai pasibaigusioj Antrojo religinio meno parodoj Lecco mieste Sofijos Pacevičienės paveikslas "Sv. Kalėdų naktis" (nuotrauką matome šiame puslapyje) laimėjo pirmąją premiją ir aukso medalį. Šio paveikslu nuotrauką katalikų savaitraštis — žurnalas "Orizzonti" įsidėjo puošniame Kalėdų numeryje, po nuotrauka parašydamas "Viena skaisči kompozicija lietuviškosios Sofijos Pacevičienės" (Una candida composizione della Litvana Sofia Pacevičienė).

• Henri Matisse darbų paroda vakar atidaryta Chicagos Meno institute ir tęsis iki balandžio 24. Henri Matisse (prancūzas, 1869—1954) šalia P. Picasso ir kitų amžininkų buvo viena įtakingiausių moderniojo meno figūrų. Šioje parodoje išstatyta 92 tapybos darbai, 47 bronzos skulptūros, 83 piešiniai ir 124 litografijos, kolažai ir dailininko specialiai iliustruotos knygos. Savo apimtimi tai yra didžiausia, vieno dailininko paroda visoje Chicagos Meno instituto istorijoje.

• Dail. Bronės Jameikienės spalvota Trijų Karalių vitražo reprodukcija panaudota giesmių "THE SCRIPTURE IN SONG SERIES (Book III)" plokštelės aplanko viršeliui. Plokštelę (10 giesmių) įdainavo DAVIS SISTERS, o išleido Constellation Records (SS-102).

• Lietuvių Enciklopedijos XXIV tomas jau atiduotas ryšklon ir netrukus išsina. Tomas savo puslapiuose suėmė Vienos kongresą — X spindulius. Tomas išsina 6 lankais, taigi 96 psl. didesnis, viso 640 psl. Šiame jame įtilpo didžioji V dalis, visa W ir X. Jį suredagavo Pr. Cepėnas, t. y. paskutinį savo eilės tomą. Sekantysis, 35 t., bus jau paskutinis, apims Z, Z ir papildymus. Jį redaguos dr. J. Girnius.

Dabar išsinašs tomas įdomus visu Vilniaus kompleksu. Prof. dr. A. Salys jame aiškina Vilniaus vardą, prof. dr. J. Puzinas Vilniaus proistorę, prof. S. Sužiedėlis — Vilniaus istoriją, dr. P. Reklaitis — Vilniaus meną,

kun. dr. prof. Rabikauskas — Vilniaus akademią, dr. prof. A. Rukša — Vilniaus universitetą, V. Kulbokienė — Vilniaus draugijas. Plačiau tame tome aprašomi Vytautas ir Vytenis.

• Vilniuje išsina "Mažosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" I tomas. Kai laisvajame pasaulyje buvo intensyviai leidžiama ir dabar jau visai baigiamas 35 tomų "Lietuvių Enciklopedija", okupanto kultūriniai prievartaujami Lietuvoje enciklopedinio leidinio įvairūs planai buvo kuriami ir vėl laidojami, kol pagaliau apsisotą prie tritomis, liuanistinės enciklopedijos. Gaila tik, kad, kaip dabar jau iš pirmųjų pranešimų matyti, ten dedama liuanistika visur bus neišvengiamai užgožiama rusiškosios komunistikos balasto.

Apie įvykį pranešant, "Literatūroj ir mene" kovo 5 d. J. Būteno rašoma:

"Vaizdo spaustuvė Vilniuje baigė spausdinti "Mažosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" I tomą. Ji apima raides A—J, (pradedant pirmąją abėcėlės raidę ir baigiant Jūžinto ežerą).

Enciklopedija, kaip jau ne kartą buvo rašyta, yra liuanistinė. Joje aprašomi dalykai ir reiškiniai, susiję su Lietuva, su lietuvių tauta".

Bet tuoj pat rašančiojo priduriama, jog "joje daug vietos skiriama Lietuvos TSR ir Lietuvos Komunistų partijos istorijai, re-

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaraš. pirmadienis 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kH. AM ir 1027 mg. FM
Telef. HENLOCK 4-2413
7159 South Maplewood Avenue, Chicago, Illinois, 60629

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS IR ĮVAIRIŲ VALSTYBIŲ MONETAS IR PASTO ŽENKLUS PERKAME IR PARDUODAME.

PATRIA COIN and STAMP CO.
6312 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60636

Telef. — GROvehill 6-6592 Sav. — Ričardas Estka

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

Pinigių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanowicz, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA Mūsų ĮSTOGOS.

voliuciniam judėjimui ir kovai už Tarybų valdžią Lietuvoje".

Detalesniame apraše J. Būteno ten pat dar pridėdama:

"Šame tome prisilaikant abėcėlinės sekos, randame aprašytus tokius stambius objektus, kaip akademiniai operos ir baleto bei dramos teatrai, architektūra, bibliografija, bibliotekos, dailė, daina, dainų šventės, o taip pat atskirų mokslo šakų vystymasis Lietuvoje (astronomija, biologija, chemija, fizika, geografija, geologija ir kt.).

Išsamūs, kondensuoti straipsniai skirti įžymiesiems veikėjams (Z. Angarietis, A. Baranauskas, K. Būga, P. Cvirka, M. K. Ciurlionis, K. Donelaitis, J. Jablonskis, K. Jaunius ir kt.). Aprašyti svarbesnieji Lietuvos ežerai, piliakalniai, upės, kaimai, miestai ir miesteliai.

Pateikiama žinių apie lietuviškuosius ir Lietuvojeėjusius kitomis kalbomis periodinius leidinius. Leidinys gausiai iliustruotas vienspalvėmis ir daugiaspalvėmis nuotraukomis".

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis. J. BUBNYS. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrauto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli Miesto leidimai ir pilna apdrauda.

2047 W. 67 PL. WA 5-8063

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANKUS. Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos Tune-ups ir Motorų remontas
5759 So. Western Avenue
Kampas 58th Street
Telefonas PROspect 8-9533

DEKORAVIMAS

IS VIDAUS IR IS LAUKO
Kilimai ir apmušti baldai valomi.
J. RUDIS Tel. CLiffside 4-1050

SKUBĖKITE! SPECIALUS PASIŪLYMAS BAIGIASI ŠEŠTADIENĮ, KOVO MĖN. 19 D.

Nepraleiskite šio sensacingo, pinigų taupančio PASIŪLYMO

ANY 3 GARMENTS EXPERTLY DRY CLEANED FOR THE PRICE OF 2

TAI TIESA.... trečias rūbas yra išvalomas NEMOKAMAI

Pasinaudoję šiuo pasiūlymu, jūs galite sutaupyti iki 33⅓% nuo reguliarių, kasdienų žemų, sauso valymo kainų. Trečias mažiausias įkainuotas rūbas yra išvalomas NEMOKAMAI.

YOU SAVE UP TO 33⅓%

Leader Launderers - Dry Cleaners
1633-49 West 43rd Street
Phones: YARds 7-4800 — In Cicero Enterprise 3200

SKUBĖKITE! Specialus pasiūlymas baigiasi šeštadienį, kovo 19 d.

36-to savo egzistencijos jubiliejaus proga

Globe Parcel Service, Inc.

Viena iš pirmųjų ir seniausių siuntinių siuntimo firmų Amerikoje — autorizuota v/o VNESHPOSYLTORG priimti dovanų siuntinius ir bet kurią U.S.S.R. dalį

Mes norime atkreipti dėmesį mūsų skaitlingų klientų ir kitų, kurie yra užinteresuoti didelių pasirinkimų prekių, medžiagų ir gavytų gaminių mūsų pagrindinėje įstaigoje ir kituose skyriuose Jungtinėse Valstybėse.

Specialiai žemos jubiliejaus kainos

GARANTUOTAS

PRISTATYMAS jūsų siuntinių giminėms (U.S.S.R.) pilnoje tvarkoje trumpu laiku.
PILNAS draudimas jūsų dovanų nuo visokių rūšių rizikos.
GAVĖJAS neturi jokių priedamų mokesčių gavęs siuntinį U.S.S.R.
TIESIOGINIS oficialus sąskaitų pakvitavimas klientams, siunčiantiems siuntinius per pašta ir mūsų įstaigą.
MES pranešame jums pristatę siuntinį gavėjui, prisiusdami pakvitavimą su gavėjo parašu.
PAKIETAI pristatomi į pašta įstaigą 24 valandų laikotarpyje, kas patvirtinama pakvitavimu.

Informacijų ir katalogų kreipkitės į pagrindinę įstaigą

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Phone 215 — WA 5-3455

Siuntinių priėmimo punktas New Yorke
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
220 Park Avenue South
kampas 18th Street, New York 10003
Phone 212 — 982-8410

Teiraukitės visuose mūsų skyriuose visuose dideliuose miestuose Jungtinėse Valstybėse.

DRAGAS, šeštadienis, 1966 m. kovo mėn. 12 d.

7

4½%

current dividend

Paskolos duodamos ilgam laikui, mėnesiniais išsimokėjimais

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Valandos Pirmad., Antradienį, Penktadienį ir Šeštadienį 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadienį, Uždaryta, Ketvirtadienį 9 v. r. — 4 v. v.

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO M. R. NELSON, SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYs MODERNISKOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YARds 7-1741 2

4330-34 South California Avenue

Telef.: LA 3-0440 ir LA 3-9852

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st Street

Tel. GR 6-2345 - 6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. TO 3-2108 - 09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYs MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŽYDOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1215

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YARds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 7-1138 — 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1005

Remkite tuos, kurie skelbiasi dienr. Drauge.

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

VEDYBINĖ MEILĖ

Iš Vatikano suvažiavimo nuostatų

Kaip atskiro žmogaus, taip ir krikščioniškosios bendruomenės ir visos žmonijos gerovė yra glaudžiai susijusi su moterystės ir šeimos sveikumu. Tai konstatuojamas, Bažnyčios visuotinis susirinkimas apgailestauja, kad daug kur moterystė nukentė nuo perskry, vadinamos "laisvosios meilės" ir kitų iškreipimų. Šalia to, vedybinis gyvenimas dažnai suprofanuojamas savimeile, neleistinu pomėgiu tenkinimo garbinimu. Rimtų sunkumų šeimos gyvenimui kai kur atneša ir ekonominiai sunkumai, neigiamos socialinės ir psichologinės įtakos, o vietomis ir pergausus gyventojų augimas.

Iš tikimumas ir nesuardomybė

Intymi moterystės jungtis yra kilusi iš paties Dievo įstatymų bei neatšaukiamo besituokiančiųjų sutikimo ir turi būti neardoma, pastovi. Pačių susituokusiųjų ir jų vaikų gerovei šventasis moterystės ryšys, kartą sudarytas, jau nebepriskaito nuo tos vedusiųjų poros. Nuo susituokimo moterystės partneriai darosi du viename kūne (Mt. 19,6); savo intymia vienybe jie padeda vienas kitam, ir ta vienybė bei vaikų gerovė uždeda visišką ištikimumą vienas kitam ir nesuardomą ryšį tarp abiejų.

Kūrėjo bendradarbiai ir Jo meilės interpretatoriai

Moterystė yra sakramentas ir naujos gyvybės — vaikai — savu keliu prisideda prie tėvų pašventimo. Moterystės veiksmas, kuriais susituokusieji pareiškia intymią meilę, yra kilnūs. Jų niekada neturi suprofanuoti perskrytos ar svetimoterystės. Savo prigimtini moterystė ir vedybinė meilė yra skirtos kūdikių auginimui. Gyvybių perdavimas ir vaikų išauklėjimas yra tėvų tikroji misija. Tėvai yra Kūrėjo bendradarbiai ir Jo meilės interpretatoriai. Tą savo pareigą jie atlieka bendru sutarimu, atsižvelgiant į dvasines ir medžiagines sąlygas. Jie, o ne kas kitas, daro sprendimus Dievo akivaizdoje, ir tą turi daryti ne sauvaliaudami, o pagal savo sąžinę. Tačiau moterystė yra įsteigta ne vien kūdikių auginimui. Ji yra savitarpės meilės apvainikavimas ir turi pasilikti net ir tada, kai kūdikių auginimas negalimas.

Gimimų kontrolė

Vatikano susirinkimo nutarimas apie Bažnyčią moderniajame pasaulyje primena, kad nevalia nauodtis gimimų kontrolės būdais, kurie randami nepriimtinais Bažnyčios, atskleidžiančios dieviškųjų įstatymų dėsnius. Skatinant daug dėmesio kreipti į vaikų auklėjimą, primenama, kad tėvai neturi daryti spaudimo tuoktis ar pasirinkti kurį specialų vedybų partnerį.

Nors gimimų kontrolės nuostatos dabar pasiileka griežtas, tačiau tame Vatikano susirinkimo dekretu pratomas naujų faktorių iškilimas: pažymima, kad medicinos, biologijos, socialinių mokslų ir psichologijos specialistai gali daug padėti moterystės ir šeimos ge-

rovei, drauge nešdami ir sąžinės ramybę, jeigu jie jungtinėmis pastangomis ryškiau išaiškina įvairias sąlygas, palankias reikiama gimimų kontroliavimui. Kunigams primenama pareiga reikiama paruošti žmones moterystei. Įvairios specialios organizacijos gali pasitarnauti jaunimui ir jaunavedžius paruošiant šeimos, socialiniam gyvenimui ir apaštalavimo darbui.

Pagaliau pažymima, kad, sekdami Kristumi gyvenimo džiaugsmuose ir sunkumuose, vedusieji savo ištikima meile gali tapti liudininkais tos meilės, kurią išganytojas atskleidė savo mirtimi ir prisikėlimu.

J. Daugl.

KARALIENĖ KETURIŲ DUKTERŲ MOTINOS ROLĖJE

Užauginti ketvirtą dukterį ir jas gerai išauklėti yra nemaža problema ne vienai šių laikų motinai didmiestyje ar kokiame nors užmiestyje.

Tačiau, kai motina yra valstybės galva, ir kiekvienas jos krutėlis yra sekamas milijonų akių ir kai nėra sūnų pagelbėti, ne vieną sykį ji privalo turėti šventosios kantrybės. Olandijos karalienė Juliana, dabartinė valdytoja tautos, neturėjusios vyriško įpėdinio sosto nuo 1898 metų, yra toji motina.

Vasario 20 d. televizijos 5 kanalu buvo rodoma "The Daughters of Orange" tai studija apie monarchiją moderniajame pasaulyje, išgilinant į jos problemas, krizes ir visa kita, kas lietė valdančiąją Olandijos šeimą.

Aline Saarinen, NBC korespondentė, kuri yra to įvykio reporterė, neseniai davė išsamesnį pasikalbėjimą apie karalienę Julianą kaip motiną.

"Karalienė Juliana yra iš tiesų valdančioji monarchė", pasakė ji, "tačiau pirmoje eilėje ji

yra keturių dukterų motina".

Karalienė Juliana užėmė sostą, kai jos motina karalienė Wilhelmina abdikavo 1948 m. Šiandien sosto įpėdinė yra kronprincės Beatričė, Julianos duktė.

Nelaimei, toji pati Beatričė pastatė savo tėvus į kontroversinę padėtį prieš visą pasaulį, kai ji paskelbė savo susižiedavimą su Claus von Amsberg, vokiečių karininku, kuris, nors ir trumpai, bet kariavo II-ame pasauliniame kare.

Ir nors olandų parlamentas pritarė būsimoms vedyboms ir nubalsavo suteikti olandų pilietybę von Amsberg, tačiau tas incidentas ir vėl sukėlė bandymo įtampą bei susilpnino santykius tarp monarchijos ir piliečių.

Tarp tų išgyvenimų krizių, kurios pynė taip keistas mozaikas apie Olandijos karališčių dukterų gyvenimus, minima ir princesė Irena, ištėkėjusi už vyro, kuris rėmė Franco per ispanų civilinį karą. Princesė Margriet, besirušianti ištėkti už eilinio piliečio, ir princesė Kristina, kuras gimė beveik akla, nemažai

Lietuvos Dukterų draugijos naujai išrinkta valdyba su garbės pirmininke Juze Daužvardiene (trečia iš kairės). Iš k. į d.: E. Kielenė, E. Rožėnienė, S. Tolušienė, D. Bartkuvienė, dr. jos pirmininkė E. Kučūnienė, B. Briedienė, G. Baradienė ir A. Vepštienė. Nuotr. V. Noreikos

VOKIEČIŲ MOTERYS PASIŽYMI DEMOKRATINĖSE ROLĖSE

Ponia Margarete A. Borgmann, palikusi savo gimtąjį Freiburgą, Vokietijoje, keliauja po JAV-es, kad paaiškintų amerikiečiams, kaip vokiečiai po II-jo pasaulinio karo perėmė reikšmingas roles demokratiniame visuomenėje.

Ponia Borgmann yra žymi auklėtoja ir katalikų veikėja. Ji prisimena, kaip pradžioje moterys net nedrįso išsirtati svar-

besniais klausimais ir tai labiau, šiai todėl, kad susirinkimuose dalyvaudavo keletas vyrų. O vokiečių kultūroje pagal tradiciją vyrai užimdavo dominuojančias pozicijas. Pirmiausia, vokiečių moterys pasistengė, kad jų susirinkimuose nedalyvautų vyrai, tada ir jos pačios drįsiau ir atviriau prakalbėdavo, o

Ne tikrovei, bet tik karnavalui buvo sukurta ši šukuosena Romos šukuotojo Femme Sistina.

kelia rūpesčio karališkajai motinai.

Programoje buvo įtraukta dar niekad nematyti vaizdai JAV-ese: Olandija, nacių okupuota, olandų pasipriešinimas ir reti filmai iš karališkosios šeimos gyvenimo.

Šioji programa atidengė retą progą pažvelgti į gyvenimą iš karališkosios pilies vidaus, per jos sienas, kai karalienė Juliana, besikeičiant naujam šimtmečiui ir karalienei Wilhelminai nužengiant nuo sosto, turėjo orientuotis socialinėse, ekonominėse bei politinėse problemose, kartais rasdama joms sprendimus, o kartais ir ne.

dabar jau jos pradeda užimti reikšmingiausias pozicijas.

Šiandien, skelbia ji, moterys Vakarų Vokietijoje sudaro 10% politinėje veikloje.

Ji taipgi atvaizdavo vakarų vokiečių didžiausią rūpestį realiai žvelgti į tikrovę, į visa tai, kas buvo nutikę prie Hitlerio režimo.

Kartu su savo vyru dr. Karl Borgmann, žymiu pedagogu, žurnalistu ir aktyviu katalikų veikėju, ji lanko New Yorką, o vėliau aplankys ir Bostoną, Washingtoną, D. C., Milwaukee, Chicago, Detroit, Minneapolis, St. Paul, Minn., ir kitus miestus.

Daugiausia ji skaito paskaitas katalikiškose kolegijose.

Ji yra kalbėjusi per radiją Vakarų Vokietijoje ir britų BBC (British Broadcasting Corporation).

Ji yra autorė populiarios knygos "So Wohnt Sich's Gut" (Tai yra patogus gyvenimas), išleisto Herderio leidyklos.

Sovietų "herojė" ir jos kritimas

Pereitais metais sovietų valdžia su pasididžiavimu paskelbė Olga Batanogovą "heroje motina". Jie net apdovanojo ją medaliu už dešimtojo vaiko pagimdymą. Šiais gi metais tie patys sovietai visai nebesididžiavo ja ir stengiasi visai nebeminti nei vienos Olgos. Ištyrus "herojės" motinos gyvenimą, pasirodė, kad jos dešimtis vaikų turi dešimtį atskirų tėvų. Aštuonetas tų vaikų yra išsklaidyti po įvairius valstybinius namus, o patys mažieji — net dvejetas jų visiškai nusilpę, sergantys nuo nepakankamo maitinimo. Tuo tarpu gi Olga su savo pastutiniu "vyru" vaikams duoda pašalpą maistui išleido degtinei pirkti. Tai tokia yra liūdna tikrovė sovietinės santvarkos ir "apmedaliuotų" herojų.

Papročiai užsienyje

Jei esate pakviesti pietums ar vakarienei į privačius namus Kopenhagoje, Danijoje, tik jokiū būdu nepamirškite pasiimti su savimi puokštę gėlių ar pasiūsti gėles iš anksto...

Svedų namuose nėra vadina "kokteilio" laikotarpio, bet už tai daug "tostų" keliama pietų ar vakarienes metu...

—

★ Prof. dr. Vanda Tumėnienė, sulaukusi garbingo amžiaus, buvo pagerbta ponios Sofijos Oželenės surengtoje kavutėje kovo 6 d. Šeimininkė savo ir susirinkusiųjų vardu jautriais žodžiais pasveikino garbingąją solenizantę, pabrėždama jos didelius nuopelnus kaip Vytauto Didžiojo universiteto vaikų klinikos direktorės. Solenizantė buvo pirmoji moteris profesorė Lietuvos universitete. Baigdama savo šiltą žodį, S. Oželenė palinkėjo profesorei, sulaukusiai gražaus saulėleidžio, dar daug saulėtų metų ir įteikė puikią orchidėją.

BIRUTININKĖS REMIA JAUNIMĄ

L. D. Kunigaikštienės Birutės draugijos centrinis Chicago skyrius atšventė savo draugijos 40 metų įsikūrimo sukaktį, surošdamas iškilmingą minėjimą ir balių - koncertą. Skyriaus valdyba, vykdydama savo įsipareigojimus, paskyrė Lietuvų fondui \$100, tuo padidindama savo įnešą iki \$700, kurių tarpe yra Los Angeles skyriaus \$200 ir Clevelando \$100. Amerikos Lietuvų tarybai auokojo \$15, Punsoko lietuviams remti \$30, Sibiro Fondui \$50, Putnamo seselėms namų statybai \$10.

Kadangi metai bėga mūsų ne-naudai ir mūsų jėgos kasdien vis labiau tirpsta gyvenimo sunkiuose ir svetimoje šalyje, ne visoms mums lygiai užtikrintas ramus saulėleidis, todėl centrinio skyriaus valdyba nutarė įsteigti Savišalpos fondą, pradžiai įnešdama jį \$100 ir kasmet jį papildydama ta pačia ar didesne suma. Savišalpos fondų galės naudotis visos birutininkės, užsimokėjusios nario mokesčių ir aktyviai dalyvaujančios susirinkimuose bei birutininkių veikloje. Reikalui ištikus, būtų sušelpa kiekviena narė, vargan patekusi ir neturinti pajamų sau pagelbėti. Būtinumo reikalaujant valdyba ir revizijos komisijs. Be to, valdyba įsipare-

gojo parinkti aukų šiluvos koplyčiai Washingtone. Kadangi šie 1966 metai yra Jaunimo metai, todėl valdyba paaukojo Lietuvų jaunimo kongresui \$30, skautėms \$20, sportininkėms \$20.

Lietuvoje nebuvo jaunimo problemos: jaunimas, baigęs mokslus, savaime įsijungdavo į vyresniųjų veikimo gretas ir užimdavo pasitraukusiųjų eiles. Čia Amerikoje supa mus svetima aplinka, svetima kultūra. Bet ne viskas, kas yra svetima, yra gera ir gražu. Ne viskas yra auksas, kas žiba. O pagal M. Pečkauskaitę "Svetimų kultūrų turtai, renkami iš visur, turi lyg grūdai kristi į savą žemę". Todėl, padėkime lietuviškajam jaunimui atskirti grūdus nuo pelių ir tais grūdais turtinkime savo kultūrą, išlikdami ištikimi savajai kultūrai, savajai žemei.

Birutininkių skyriaus valdyba, baigdama savo kadenciją, balandžio 17 d. Sv. p. p. Jaunimo centre šaukia visuotinį, metinį narių susirinkimą. Po susirinkimo įvyks dr. S. Biežio paskaita apie širdies negalavimus. Po paskaitos kavutė. Valdyba kviečia visas birutininkes su viešiomis ir svečiais ramovėnais šioje kultūrinėje popietėje gausiai dalyvauti.

L. D. Kng. Birutės dr. jos C. Chg. sk. valdyba ir revizijos komisija. Sėdi iš deš. į k.: M. Babickienė — pirmininkė, L. Stasiūnienė — vicepirm., B. Gustaitienė — rev. k. narė; stovi iš deš. į k.: M. Jautakienė — izdininkė, V. Kulkauskienė — narė kult. reikalams, V. Genienė — rev. kom. pirmininkė, L. Dainauskienė — sekretorė, J. Žitkuvienė — rev. kom. narė.

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENĖ

Talentingasis lietuvis naujam filme

Prieš šešetą ar septynetą metų buvo pastatytas filmas "Room at the Top", turėjęs didžiulį pasisekimą. Filmo herojė Simone Signoret tada laimėjo Oscaro premiją. Vyriausią rolę tame filme turėjo populiariusis britų aktorius Laurence Harvey (lietuvis). Jis vaidino visiškai be jokių principų nieką, kuris nesivaržė griebtis bet kokių priemonių, kad tik išliktų ir pasiektų viršūnes.

Dabar pastatytas to filmo tęsinys "Life at the Top". Režisavo Ted Kocheff, vienas žymesnių Londono scenos režisierių. Vyriausią rolę, savaime aišku, vėl tęsia mūsų talentingas Laurence Harvey. Jis yra tas niekšingasis Joe Lampton, kuriam pasisekė vesti "boso" — milijonieriaus pramonininko dukterį.

Laikas ir pasisekimo triumfas neatnešė laimės. Jojo vedybos nėra laimingos. Didysis smūgis jį ištinka, kai sužino, kad jo žavioji žmona (Jean Simmons) yra jam neįstikima kartu su jo geriausiu draugu ir bendradarbiu (Michael Craig). Triukšmingai palikęs savo žmoną, namus ir puikiausią užsiėmimą, jis apsigyvena niūriame bute su televizijos aktore (Honor Blackman). Negalėdamas susirasti darbo, prie kurio jis yra pripratęs, jis smunka vis žemiau ir giliau ne tik ekonomiškai, bet ir visiškai dvasiškai. Kaip jo draugė teisingai įtaria, jis pailsio bekovodamas ir visiškai nebenturi jokio noro kovoti. Vienintelė pagalba jam blyksti žinojime, kad jo žmona dar vis jį tebevyli ir nori susigrąžinti jį atgal.

Šis filmas yra grynai suaugusiems: gerai parašytas, puikiai pastatytas, talentingai suvaidintas, nors gal ir nelaimės jokių premijų, kaip jo pirmtakūnas.

Namie dėvėti rūbas. Emilio Pucci, Florencijos aristokratas bei parlamentarys, kuris yra kartu ir garsiausias rūbų kūrėjas Romoje, sukūrė šį namuose dėvėtą kostiumą. Tai juos žalumoniška tunika virš plaučių kelnų.

Olandijos karalienė Juliana ir jos keturios dukterys

Princess Beatrix

Princess Christina

Princess Margriet

Princess Irene